

Grosuplje (centrala)
 sP 908
 KLASJE
 2000
 352(497.4 Ivančna Gorica
 120000103,4

KNIŽARNICA GROSUPLJE

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 4

letnik 6

april-maj 2000

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
 Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica
 TEL: 061/769-040, GSM1: 041/661-972
 FAX: 061/769-045, GSM2: 041/612-923

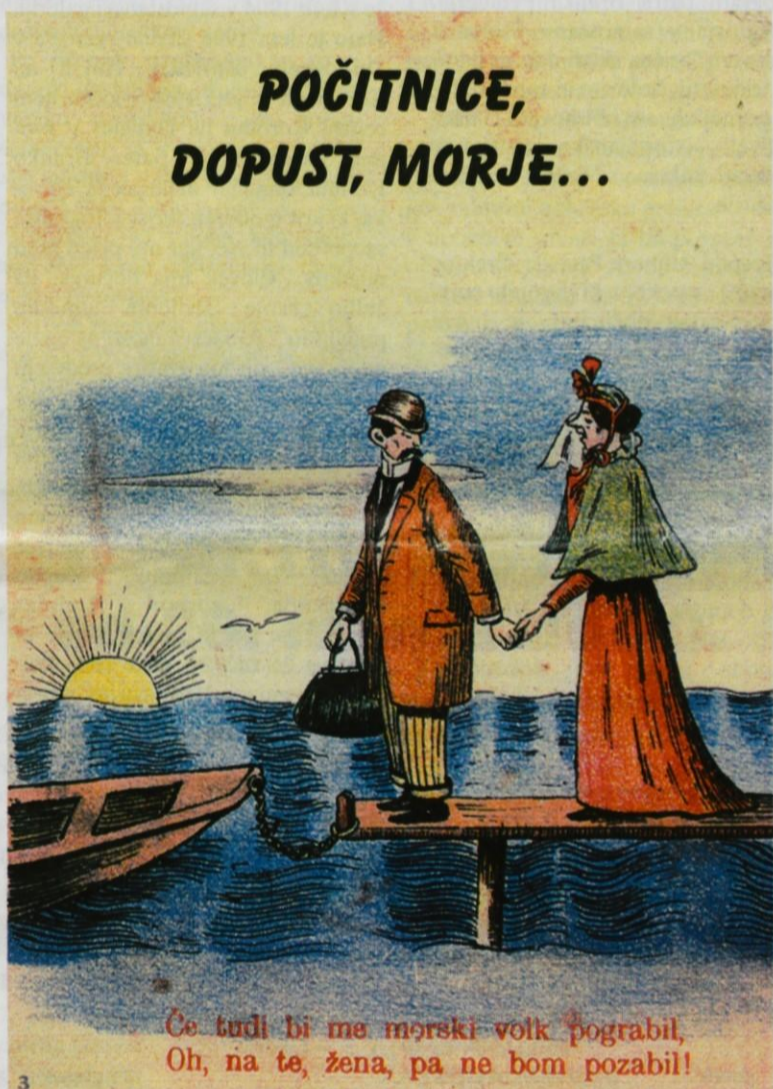
POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...
 Programi za podjetja in sam.podjetnike,...
 ... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

Čistilne akcije so očitno uspele, zatajila je le komunalna pri odvozu.

Te misli se nam bodo največkrat utrinjale v prihodnjih tednih in mesecih. Tudi prednamci so v tem času razmišljali tako, vendar so si dopust na morju lahko privoščili le bogatejši. Šaljiva razglednica z dopustniško tematiko je še iz rajne Avstrije. (LS)

Gradnja odseka avtoceste Višnja Gora - Bič se bliža zaključku. Živci šoferjev, ki vozijo skozi Ivančno Gorico pa so prav tako že blizu konca.

PROGRAM PRIREDITEV OB OBČINSKEM PRAZNIKU:

27. maj 2000:

- ob 18.30 koncert Godbe Stična na ploščadi pred Ljubljansko banko v Ivančni Gorici
- ob 20.00 slavnostna seja ob občinskem prazniku v obnovljenem Kulturnem domu v Ambrusu

28. maj 2000:

- ob 11.00 start kajakašev po reki Krki (pri mostu na Krki)
- ob 11.20 svečani podpis »Pisma o nameri« s katerim želimo spodbuditi večjo skrb in soodgovornost varovanja reke Krke na odru pred trgovino Tabor-Vele na Krki
- ob 12.00 otvoritev razstave akademskega slikarja Franceta Slane, umetniških fotografij g. Ubalda Trnkoczyja ter domače obrti (Družbeni center na Krki)

Priznanja in nagrade Občine Ivančna Gorica za leto 2000 prejmejo:

- Zlati grb Občine dobi **Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, enota Gimnazija**
- Nagrado Josipa Jurčiča prejmejo:
 - Društvo podeželskih žena Ivančna Gorica
 - Gasilsko društvo Višnja Gora
 - Moški pevski zbor iz Ambrusa

Vsem nagrajencem čestitamo!

POŠTA SLOVENIJE

NOVE ZNAMKE

OLIMPIC ŠPORT
 Trgovina za šport in prosti čas
 Kolodvorska 2, 1290 Grosuplje
 pon - pet: 9.00 - 19.00 ure
 sob: 8.00 - 13.00 ure
 tel: (01) 787 23 36

BESEDE UREDNIŠTVA

Spoštovani bralci Klasja!

Zopet Klasje prinaša v vaše domove nekaj novic in nekaj že preverjenih dejstev, a za to, da bo "narod naš dokaze hranil", je dobro, da so zapisana tudi ta. Predvsem se boste vi in naši zanamci lahko čudili slikam z gorami smeti sredi pomladno vznesenih vasi. Akcija odvažanja kosovnih odpadkov je bila ta mesec namreč v polnem zamahu, čeprav bi pričlo količine smeti, ki so se nabirale dve leti, morali izvajalci akcije biti boljše pripravljene in usklajene. Lahko zaključimo, da je s smetmi res velik križ. Želimo vam, da bi jih imeli odsej čim manj in da bi tudi Klasje z užitkom prebrali, preden ga zaženete v smeti. Izvedeli boste namreč večino tega, kar vas zanima, o gradnji ceste pa mogoče v naslednji številki. Pošljete lahko tudi svoja razmišljanja o tej temi. Pa ne prevroče se imejte.

Iz Jernejeve malhe

Pred nami je mnogo prireditev, ki jih bodo organizirala domača društva in prireditveni odbori. Veliko jih je že tradicionalnih in nanje pridejo udeleženci in obiskovalci z osebnimi in drugimi prevoznimi sredstvi. Organizator je največkrat postavljen pred veliko dilemo, kje parkirati jeklene konjičke, še posebno takrat, ko jo zagode vreme in zmanjka prostora na pripravljenih površinah. V večini primerov domačini razumejo težavo organizatorjev in obiskovalcev ter skušajo pomanjkljivost v organizaciji odpraviti z razumevanjo gostoljubnostjo. Nikogar med nami ni, ki ne bi kdaj pa kdaj izkoristil tuje površine za parkiranje.

Številni udeleženci prvomajskega praznovanja na Gradišču, kjer se zanejenjaki trudijo za ožvitev družabnega življenja, si bodo letošnjo prireditev še posebej zapomnili. Organizatorje je presenetil velik obisk, zato so bili vozniki prisiljeni parkirati avtomobile ob cestah, dvoriščih in drugje že od Mekinj naprej. Lahko si predstavljamo razpoloženje voznikov, ko so sredi noči na razmočeni zemlji menjavali kolesa, ki jim jih je onesposobil delilec pravice, skrit v noči. Vsak je obžaloval svojo odločitev v misli, da bi bilo lepše praznovati drugje, mogoče na ravno taki prireditvi, le v bolj sprejemljivem okolju.

Teh obiskovalcev v naš kraj zlepa ne bo več. Tisti, ki so zaščitili svoje interese in delček svoje lastnine na tak prilehen način, naj si ogledajo javne prireditve v krajih naše občine, kjer se zbere veliko število ljudi, pa najsibo to na pevskem taboru v Šentvidu, igrah na prostem na Muljavi, srečanju mladih v Stični, na nogometni tekmi v Ivančni Gorici, pohodu iz Višnje Gore na Muljavo, srečanju na Lučarjevem Kalu, motokrosu pod Kalom, srečanju čolnarjev ter ribičev vzdolž reke Krke in še in še.

Lastnina ima svojo vrednost in prednost, še večja prednost pri človeku pa je moralna vrednota. V lokalni skupnosti moramo dvigniti pogled preko lastnega plota. Ozki interesi naj se omejujejo v poštenih dogovorih v korist skupnosti, vendar ne v škodo posameznika, ki naj se ne izkazuje samo v materialnih, temveč tudi drugih človeških vrednotah.

Stiška prašičereja spet polni medije. Problem se kaže že leta in leta, vendar nas približevanje normam Evrope postavlja pred dejstvo, da je res nujno sanirati neustrezne ekološke onesnaževalce. Farma sama gotovo ne bo zmogla velikega vložka v sanacijo, zato je naloga države, da se izjasni, ali želi podpirati tak način proizvodnje. Če bo odgovor negativen, naj zagotovi sprejemljivo rešitev. Delovna mesta v občini veliko pomenijo, zato je treba občutljiv problem še kako pretehtati. Večja povzročena škoda v primerjavi s prihodkom narekuje črn scenarij za vsakogar.

Optimistični scenarij se utegne uresničiti z ustrežnejšim prometom in ostalo infrastrukturo, povezano z našim odsekom avtoceste Višnja Gora - Bič. Še nekaj časa se bomo dušili v prahu in bomo udeleženci cestnih zastojev. Več besed je namenjenih neustreznemu pristopu, pa vendar stvari niso tako preproste in jih je treba z zaupanjem prepustiti strokovnjakom, ki morajo upoštevati tudi konkretne pripombe in želje nas, tukaj živečih občanov.

Prvi mesec v letu brez črke r nas bo razveselil. Pomladno brstenje in živahna rast na naših vrtovih, njivah in vinogradih napoveduje ob našem stalnem delu in primernih vremenskih pogojih dobro leto.

Lepo se imejte.

Župan Jernej

Zadnji vikend pred veliko nočjo je bil pri županu Jerneju Lampretu na zasebnem obisku župan pobratene občine Hirschaid g. Andreas Schund s soprogo. Na cvetno nedeljo smo po sv. maši v Stični takole nazdravili prijateljskemu sodelovanju. Gospod opat je oba župana s soprogo povabil na kosilo v stiški samostan.

SLIKE NEKEGA NEOMADEŽEVANEGA IN LEPEGA SVETA

V Hirschaidu odprta razstava o samostanu iz slovenske pobratene občine

Pri odprtju razstave z leve: župan Schlund, župan Lampret, tretji župan Holzmann, rektor v pokoju Patzelt in pater Petauer.

HIRSCHAID. Z odprtjem razstave slik Stična skozi dan in leto v mestni hiši doživlja pobratenje Hirschaida s slovensko Ivančno Gorico svoje nadaljevanje. To je tudi začetek kulturne izmenjave med obema občinama.

Pred petnajstimi leti je bilo v samostanu Stična ustanovljeno privatno združenje prijateljev, ki Cistercijane tudi gmotno podpira. Iz te zveze ja nastalo v letu 1991 tudi pobratenje med občinama. Ta razstava predstavlja začetek partnerstva kot višek povezanosti obeh občin s poudarkom na izmenjavi kulturnega udejstvovanja. Slovenska pesem stiškega kvarteta je povzdignila slovesnost, ko je župan Hirschaida, gospod Andreas Schlund, v veliki dvorani mestne hše lahko pozdravil mnogo imenitnih osebnosti, najprej pa gospoda župana Jerneja Lampreta in direktorja občinske uprave gospoda Vinka Blatnika. Tema večera je bila razstava

fotografij patra Branka Petauerja, subpriorja v samostanu Stična z naslovom "Stična skozi dan in leto". Na tridesetih čudovito ubranih velikih posnetkih so obiskovalci lahko doživeli cistercijansko opatijo v Sloveniji, kakršna se kaže v vseh letnih časih.

Gospod Hubert Patzelt, direktor gimnazije v pokoju, ki je gonilo partnerstva med občinama, je patra Branka Petauerja opisal kot skrbnega patra gostitelja, ki se zelo trudi za prijateljstvo med občinama Ivančna Gorica in Hirschaid. Pater Branko Petauer je leta 1990 kot novomašnik imel ponovitev nove maše v Hirschaidu in Ebrachu, ki je materijska hiša samostana Stična. Leta 1993 je nadomeščal gospoda župnika v času dopusta v župniji Sv. Vida in v jeseni lanskega leta nadomeščal gospoda opata pri dokončnih pogovorih o pobratenuju med občinama.

DODATNI ZASLUŽEK

Zanimanje za fotografiranje mu je že v njegovi mladosti vzbudil njegov oče, pismonoša, ki mu je fotografiranje po naročilu pomenilo dodatni vir zaslužka. Kot gimnazijec si je lahko kupil prvi preprost fotoaparater in si nabiral prve tovrstne izkušnje. Kot članu fotokluba semeniščnikov iz Ljubljane so mu bile na voljo boljše kamere in svetovalci, tako da se je kmalu lahko udeleževal fotografskih razstav na univerzi. V samostanu je potem razvil posebno ljubezen do pokrajinskih in razpoloženskih posnetkov.

Finančna podpora gospoda opata dr. Antona Nadraha je razstavi Stična skozi dan in leto omogočila, da je bila lahko predstavljena prvič že v letu 1994 v samostanski galeriji. Nato je leta 1996 sledila razstava v Duhovnem centru v Tinjah na Koroškem in leta 1998 v kulturnem centru Korotan na Dunaju. V svojem nagovoru je pater Branko Petauer omenjal današnjega človeka, ki kot moderen turist fotografira vsepovsod in vse, kar mu pride pred objektiv. "Človek ima občutek, da želijo svoje življenje umetno podaljšati". Te naravnosti pa on ne odobrava - on fotografira predvsem svet Starnika, ki je ustvarjen neomadeževan in lep, a ga človek izkorišča in onesnažuje. S svojimi fotografijami želi izraziti predvsem ljubezen do samostana, v katerem noben dan ni dolgočasen, temveč pester in zanimiv. Župan Hirschaida, gospod Andreas Schlund, je izrazil upanje, da je ta razstava že začetek neke širše kulturne izmenjave. Razstava bo odprta do 7. maja v uradnih urah občinske hiše.

STIČNA IMA NOVOIZVOLJENI SVET KS

Po kar nekaj, strokovno bi rekli temu proceduralnih zapletih, so v nedeljo 14. maja po vseh pravilih izpeljali predčasne volitve v svet krajevne skupnosti Stična.

Udeležba ni bila najboljša, kar pa je bilo tudi pričakovati. V štirih volilnih enotah se je volitev j udeležilo 40,43 % volilnih upravičencev.

Rezultati volitev v svet KS:

VOLILNA ENOTA 1 - Stična

1. Franc HAUPTMAN	134 glasov
2. Nada HAUPTMAN	105 glasov
3. Stanko JANEŽIČ	90 glasov
udeležba	37,8 %

VOLILNA ENOTA 2 - Vir pri Stični

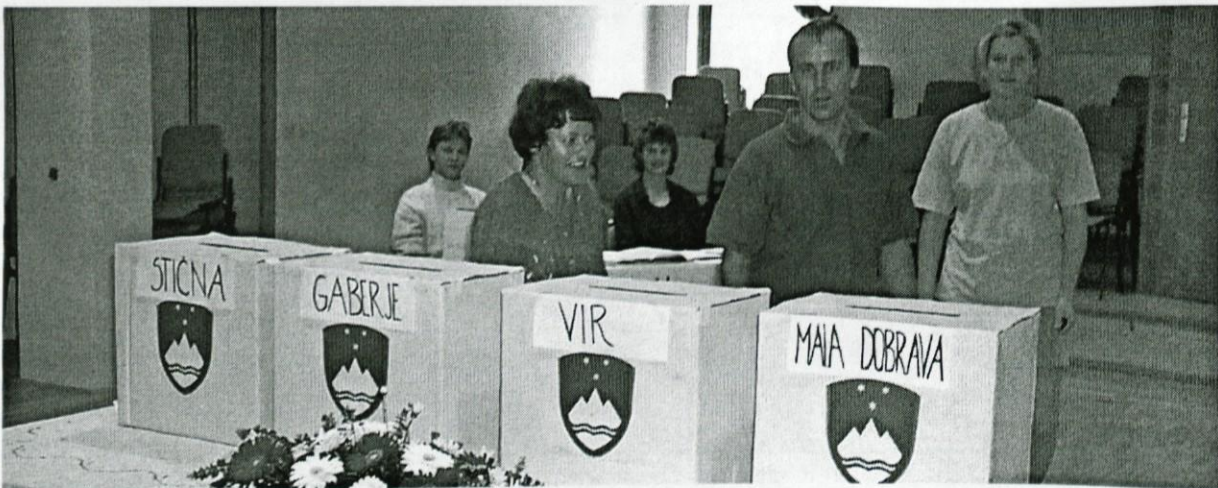
1. Marija KOŠČAK	68 glasov
2. Jože STRMOLE	67 glasov
3. Stanislav OKORN	64 glasov
udeležba	36,5 %

VOLILNA ENOTA 3 - Gabrje

1. Milan CEGLAR	33 glasov
2. Milena KUHELJ	19 glasov
udeležba	56,9 %

VOLILNA ENOTA - Mala Dobrava

1. Janez SKUBIC	15 glasov
udeležba	73,9 %

LIVARJEVA AKCIJA ZA ČISTO OKOLJE OB PRAZNIKU DNEVA ZEMLJE

Črnomelj - V podjetju IMP Livar d.d. so 6. aprila pripravili svojevrsno akcijo za čisto okolje. Organizirali so odstranjevanje odpadkov, ki so bili shranjeni v 72 sodih po 200 litrov in ki so se nahajali v stavbi Zavarovalnice Tilia na Liču, v neposredni bližini Livarjevega obrata v Črnomlju.

Analiza Kemijskega inštituta iz Ljubljane, ki so jo opravili v začetku januarja 2000, je pokazala, da je v 21 sodih shranjeno odpadno olje, v drugih pa so odpadne emulzije. Inštitut je ob tem dal tudi mnenje, da so odpadna olja primerna za sežig na ustrezni sežigalni napravi, medtem ko so oljne emulzije primerne za uničenje na čistilni napravi za odpadne vode. V skladu s tem je IMP Livar naročil odvoz odpadkov pri podjetju KEMIS iz Radomelj, ki je odpadne tekočine odpeljalo v avstrijske in belgijske energetske objekte, registrirane za uničenje posebnih odpadkov.

Po ocenah strokovnjakov so ti odpadki nastali kot stranski produkt livarske proizvodnje ob koncu osemdesetih in v začetku devetdesetih let, torej v času pred prihodom podjetja IMP Livar v Belt.

Vprašanje se poraja kar samo: zakaj IMP Livar odstranjuje odpadke, ki niso njegovi?

Skrb za varovanje okolja in ohranjanje njegove kakovosti je že vrsto let eden od glavnih strateških ciljev podjetja IMP Livar. Konkretnije - cilj podjetja je, da ob certifikatu ISO

9001, ki ga že ima, pridobi tudi okoljski certifikat ISO 14001. V podjetju pričakujejo prvo presojo že konec letošnjega leta.

ISO 14001 je mednarodni standard, ki določa zahteve za sistem ravnanja z okoljem. Nanaša se na tiste okoljske vidike, ki jih organizacija lahko obvladuje in na katere lahko vpliva. Verodostojnost in kredibilnost sistema ekološkega upravljanja in varovanja okolja preverjajo zunanji, neodvisni in akreditirani presojevalci.

Akcija odstranjevanja sodov z nezavarovane lokacije Lič Črnomelj je nadaljevanje aktivnosti podjetja na področju varstva okolja, ki so že bile izpeljane: sanacija brusilnice in čistilnice, postavitve filtra na kupolni peči, urejanje deponije za livarske peske ipd.

Čeprav sodi z odpadnimi tekočinami niso bili nikoli last IMP Livarja, so jih nekateri še do pred nedavnim povezovali s tem podjetjem. Natolcevanja so preseglja vsako mejo dobrega okusa in resničnosti.

IMP Livar je zato na podlagi informacij, ki so bile objavljene sredi januarja v enem od slovenskih medijev, zahteval policijsko preiskavo, saj v nobenem smislu ni bil povezan z očitanimi dejanji. Avtor članka je namreč zapisal, da je bilo pozno ponoči iz Ivančne Gorice na območje IMP Livarja v Črnomlju pripeljanih nekaj več kot 60 sodov. Sode so po avtorjevih navedbah uskladiščili v prostorih nekdanje livarne Lič, eden

od sosedov pa si je zapisal registrsko številko tovarnjaka. Zadeva je bila predana v obravnavo Okrožnemu državnemu tožilstvu v Novem mestu.

Zgodba se je nadaljevala v februarju, ko je predstavnik Organizacijskega odbora za zaprtje livarne v Črnomlju IMP Livar prijavil institucijam za varovanje okolja, češ da podjetje odvažja sode z lokacije Lič v Čudno selo. Inšpektor za okolje z Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor iz Novega mesta je že naslednji dan po prejeti prijavi pregledal teren in omenjene trditve v celoti zavrnil. Prav tako je republiški zdravstveni inšpektor nekaj dni zatem ugotovil, da se v kotanjo, kjer je nameščen neprepustni tampon, odlaga izključno livarski pesek, ki je prešel termično obdelavo - kar je povsem v skladu s predpisi in izdanimi dovoljenji.

Ob ogledu lokacije Lič Črnomelj, kjer je bilo shranjenih 72 sodov z odpadki - produkt starega Belta - pa je republiški zdravstveni inšpektor opozoril, da so sodi dostopni vsakomur in da obstaja možnost namerne poškodbe ali odtujitve. Zato je priporočil primerno zavarovanje sodov ali prestavitve v drug nadzorovan prostor.

Rešitev se je ponujala kar sama. IMP Livar se je v skladu s svojo poslovno filozofijo odločil za varovanje okolja in za odpravo nevarnosti ekološke katastrofe.

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

PEKA PECIVA

Vprašanje:

Po tridesetih letih sem na delovnem mestu tajnice v firmi postala tehnološki višek, zato sem razmišljala, kakšno dejavnost bi opravljala, da bi se lahko preživljala in da bi tudi z veseljem delala. Ugotovila sem, da bi bila lahko to peka peciva za nekaj kavarn ali čajnic. Na tem področju sem dobila vedno vedno veliko pohval in to je bil tudi sicer moj hobi. Toda zame nedosegljiv cilj je pridobitev ustreznih dovoljenj od inšpekcijskih služb - sprememba namembnosti prostorov, projekt za opremo, preureditev in pridobitev vseh mogočih dovoljenj. Postopki so popolnoma enaki za tiste, ki odpirajo velik gostinski lokal, kava bar ali pa želijo speči samo nekaj kolačev dnevno. Tako sem zaenkrat odstopila od svoje ideje, ker se mi zadeva finančno verjetno ne bi izšla. Če imate pa morda vi kakšno informacijo oziroma poznate postopek, po katerem bi lažje prišla do željenega cilja, bi vam bila zelo hvaležna.

Odgovor:

Dejavnost, ki jo želite opravljati kot s.p., spada pod "dejavnost

slasličarn"; zahtevana izobrazba je slasličar, slasličar konditor, pek, živilski tehnik...", zahtevajo tri leta delovnih izkušenj in v bližnji prihodnosti tudi mojstrski izpit. Še vedno pa vam ostane možnost, moram vam to omeniti, čeprav se marsikdaj ne izide, da zaposlite osebo z ustrežno izobrazbo.

Žal pa je vse, kot ste se že poznamali, kar ste napisali v zvezi s postopkom pridobitve vseh mogočih dovoljenj (lokacijsko, gradbeno, ustrezna oprema...), res, Vse skupaj je tudi zelo drago, tudi z ozirom na zaslužek, ki bi se vam obetal. Pravzaprav ne poznam nikogar, ki bi imel dejavnost "izdelovanje svežega peciva in slaščic", "izdelovanje trajnih slaščic in kolačev" ter "izdelovanje sladkega in slanega trajnega peciva" registrirano kot glavno dejavnost.

Torej, uradno ni poti, ki bi obšla predpisano zakonodajo. Recimo, da boste svoje izdelke prodajali preko registriranega posrednika, ki bo od vas zahteval opravljen izpit iz higienskega minimuma, določeno provizijo in nenazadnje anonimnost.

Pripravila: J. Božič

MOJSTRSKI IZPITI IN MOJSTRSKI NAZIVI

V zadnjem času se je ponovno pričelo veliko govoriti in poizvedovati o mojstrih oziroma mojstrskih izpiti.

Prav gotovo se še marsikdo spomni leta 1963, ko je takratna oblast ukinila mojstrske izpite in mojster ni mogel postati nihče več. Nekateri so odšli po mojstrski naziv v tujino, nekaterim pa bo ta možnost dana šele letošnje leto. Leta 1994 sprejeti Obrtni zakon je ponovno vzpostavil vaješki sistem ki mu rečemo dualni sistem poklicnega izobraževanja, nato pomočniške izpite in mojstrske izpite kot podlago za pridobitev mojstrskega naziva.

Zakaj mojstrski izpit?

Z reformo šolskega sistema in sprejemom Zakona o strokovnem in poklicnem izobraževanju so mojstrski izpiti uvrščeni v šolski sistem, kar pomeni, da se z opravljenim mojstrskim izpitom pridobi srednja strokovna izobrazba (po starem V. stopnja) in z dodatnimi pogoji omogoči nadaljevanje šolanja na višjih in visokih strokovnih šolah.

Po določiteli Obrtnega zakona potrebuje mojstrski izpit vsakdo, ki želi opravljati katero izmed obrtnih dejavnosti s tako imenovane liste A. Pri tem je treba poudariti, da ni pomembno, ali ima izpit lastnik obrata ali njegov zaposleni, pomembno je le, da ga ima nekdo v delavnici. Do sedaj to ni veljalo, takoj ko bodo mojstrski izpiti stekli, pa ga bo moral imeti vsakdo, ki bo želel na novo opravljati katero izmed obrtnih dejavnosti iz liste A. In še nekaj je pri tem zelo pomembno: obrtnikom, ki že opravljajo obrtno dejavnost z liste A, mojstrskega izpita ne bo treba opravljati, lahko pa ga bodo opravljali, če bodo to želeli in bodo izpolnjevali pogoje iz obrtnega zakona.

Kaj omogoča mojstrski izpit?

Kdor bo opravil mojstrski izpit, bo izpolnil pogoje za vodenje obrtnega obrata in lahko bo uporabljal naziv "mojster". Mojstrski izpit je državni izpit in v državah z razvito obrtjo je to častni naziv, ki nekaj pomeni. Istočasno bodo v obratovalnici, ki bo predhodno verificirana, tudi izobraževali vajenci.

Kdaj na prve mojstrske izpite?

Po Pravilniku o mojstrskih izpiti, ki določa pogoje, način in postopek opravljanja mojstrskega izpita je mogoče pričakovati razpis za prve mojstrske izpite 6 mesecev po njegovi uveljavitvi (R. list RS št. 4/00), torej najpozneje do 28. julija 2000, in sicer za vse tiste mojstrske nazive, za katere so bili na dan uveljavitve pravilnika izpitni katalogi že sprejeti na Strokovnem svetu RS za poklicno strokovno izobraževanje. To so: avtokleparski mojster, mojster avtomehanic, mojster za usnjeno galanterijo, mojster za usnjena oblačila, frizerski mojster, mojster kozmetične nege, mojster elektronik, mojster strojne mehanizacije, mojster očesni optik, mojster šivilja krojač, mizarski mojster, tesarski mojster, zidarski mojster, tesarski mojster, in mesarski mojster.

Za katere nazive se še pripravljajo dokumentacija, kakšna bo predvidena cena mojstrskih izpitov, kako je s pripravami na same izpite, kaj se z izpiti ugotavlja, kako je sestavljen posamezni mojstrski izpit itd. pa v naslednji številki Klasja.

Majda Može

AKTIVNOSTI ŽUPANSTVA od 20. marca do 20. aprila 2000

20. marec 2000

Razgovor s predstavniki Rašice (Šentvid) - predstavljena je bila problematika dejavnosti firme in presežnih delavcev.

21. marec 2000

Razgovor z Zavodom za zaposlovanje, enota Grosuplje - javna dela in vključevanje brezposlenih.

22. marec 2000

17. seja Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica.

25. marca 2000

Razgovor z direktorjem projekta AC Višnja Gora - Bič g. Žličerjem - obravnavani so bili najbolj pereči problemi, ki spremljajo gradnjo in bivalne pogoje ob njej.

31. marec 2000

Razgovor s kmetijsko inšpektorico in g. Štriftofo glede neurejene gradbene mehanizacije na kmetijskem zemljišču.

Razgovor s predstavnikom firme Galus - ponudnikom nakupa starega šolskega objekta v Višnji Gori.

3. april 2000

V gasilskem društvu Hudo je bila javna predstavitev projekta Ureditev Višnjice - udeležili so se ga predstavniki Hidrotehnika iz Ljubljane, projektant, krajani in predstavniki KS Ivančna Gorica in Občine Ivančna Gorica.

Seja Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva občin Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobropolje.

4. april 2000

Obisk in razgovor predstavnikov Službe za lokalno samoupravo RS in Županstva Občine Ivančna Gorica. Namen obiska je bil, vzpostaviti tes-

nejši kontakt med omenjeno službo in občino (občinami).

5. april 2000

Terenski ogled ceste Rdeči Kal in razreševanje odprtih problemov z lastniki zemljišč.

6. april 2000

Ogled železniških prehodov - obisk pristojne komisije in ugotovitve o možnosti ukinitve nekaterih nezavarovanih prehodov z železniško progo.

7., 8. in 9. april 2000

Obisk predstavnikov Županstva, Cistercijskega samostana, Gasilske zveze in Stiškega kvarteta v Občini Hirschaid - Nemčija. Otvoritev razstave: Stična v letnih časih, delovni pogovori s predstavniki Občine Hirschaid in njihove Gasilske zveze.

11. april 2000

Ogled črnih odlagališč - strokovna služba občine in predstavnik Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica (Ogled lokacij: KS Metnaj, KS Ivančna Gorica, KS Višnja Gora).

Ogled bivališča ge. Pepe Sadar v KS Metnaj. Ogled je bil opravljen z namenom, da se omenjeno lastnico opuščene kmetije vključi v domsko oskrbo oz. uredijo njene bivalne in življenjske razmere.

12. april 2000

Seja Občinske volilne komisije - priprave na volitve v organe v KS Stična.

Seja Komisije za preategorizacijo kmetijskih zemljišč - obravnava vlog in priprava predlogov.

13. april 2000

Razgovor s predstavniki

Ljubljanskega potniškega prometa - predstavljena je bila problematika nerentabilnih prog v krajevem prometu.

14. april 2000

Sestanek organizacijskega odbora ob 50-letnici Gimnazije Stična v šolskem centru Ivančna Gorica.

Razgovor z investitorji AC Višnja Gora - Bič - urejanje poljskih poti oz. dohodov na zemljišče.

17. april 2000

Odbor za kmetijstvo in gozdarstvo - izbor izvajalca del za agromelioracije, obravnavan je bil javni razpis za ureditev pašnikov ter ostala problematika.

Razgovor s predstavniki lekarne Ljubljana - obravnavana je bila prostorska problematika in možne rešitve.

Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu je opravil terenski ogled najbolj nevarnih točk prehodov in cest, kjer so udeleženci učenci in dijaki, ter pripravil predlog potrebnih rešitev in aktivnosti.

18. april 2000

Vaja s področja zaščite in reševanja v Vzgojno-izobraževalnem zavodu Višnja Gora. Vaje so se udeležili predstavniki Županstva in člani Občinskega štaba za civilno zaščito Ivančna Gorica.

19. april 2000

Sestanek z nosilci akcije zbiranja kosovnih odpadkov. Razgovora so se udeležili predstavniki KS, društev, organizacij, zvez, komunalnega podjetja Grosuplje in strokovne službe županstva.

Seja Občinske volilne komisije - volitve v organe KS Stična, priprava potrebnih obrazcev.

EKSKURZIJA NA VIPAVSKO

Lahko bi rekli, da je bil 29. marec tih deževen dan, seveda, če bi samo deževalo. Ampak je bilo kot za stavo prav na dan, ki smo si ga članice DPŽ Ivančna Gorica izbrale za ogled Vipavske doline in njenih številnih zanimivosti.

Že pogled na Nanos, ki je imel kapo potisnjeno prav na nos, nam je povedal, da bomo imele slabo vreme.

Najprej smo se odpravile na ogled Goč. Tu nas je sprejela vodička turistične agencije Ajdika. Goče so staro naselje s čudovito cerkvijo. Staro jedro je strnjeno pozidano. Naselje je pod spomeniškim varstvom. Na eni izmed kmetij, ki so ob vinski cesti, smo imele priložnost poizkusiti izvrsten pršut in domačo kapljico.

Pot nas je potem vodila naprej po vinski cesti v vas Slape, kjer smo bile v največji zasebni vinski kleti na Vipavskem deležne tople besede in imele priložnost degustirati pet vrst vin. Gospodinja nam je postregla z domačim kravjim sirom izvrstne kakovosti. Vino tržijo pod svojo blagovno znamko Malik.

V najhujšem nalivu smo si ogledale Vipavo z izviro reke Vipave in se sprehodile do stare dobro ohranjene hiše povprečne vipavske družine, ki so jo spremenili v muzej kmečkega orodja, pohištva in opreme. Zelo zanimivo in vredno ogleda.

V Vipavskem Križu nas je sprejel dobrodušen upokojeni kapucinar, ki

se je tukaj rodil, vse življenje pa je deloval v misijonih. Sedaj na starost pa se je zopet vrnil v Vipavski Križ. Razlagal nam je zgodovino ter nam pokazal ogromno knjižnico neprecenljive vrednosti. V Vipavskem Križu je živel tudi znani baročni pisec Janez Svetokriški.

Dan smo prijetno zaključile z ogledom turistične kmetije Arkade pri družini Cigoj v Artičah. Med drugimi priznanji, ki jih ima ta kmetija, so dobili tudi priznanje za ohranjeno arhitekturo na turistični kmetiji v letu 1997 in priznanje za najizvirnejše trženje na kmetiji v letu 1998. Prijetno družinsko vzdušje nas je kar potegnilo medse in ob dobrem kosilu, ki ga pri tej hiši kuha mož, smo pozabile na mraz in dež.

Na kmetiji Cigojevih imajo več hektarjev vinogradov, v katerih pridelujejo vrhunska vina, okoli 50 prašičev in večje število goveje živine. Vso zelenjavo za potrebe kmečkega turizma pridelajo sami. Imajo lastno klavnico in tudi ogromno problemov z različnimi inšpekcijami. Da bi zadostili vsem predpisom, so hleve preselili na lokacijo izven vasi.

Obložene z dobro kapljico za naše domače in prijatelje, smo se proti večeru zadovoljne vrstile domov.

Mari Erjavec
Predsednica DPŽ Ivančna Gorica

DRUŠTVO PODEŽELSKA MLADINE KALČEK IVANČNA GORICA, GROSUPLJE, DOBREPOLJE

DPM Kalček smo uradno ustanovili maja 1999. Že prej smo aktivno sodelovali na raznih tekmovanjih in prireditvah, toda pod imenom Mladi zadrudniki Ivančna Gorica. Lani pa smo se odločili, da društvo uradno ustanovimo, saj smo že 60-članski zborček mladih nadebudnih glav.

Kalček združuje mlade naslednike kmetij in vse ostale mlade, ki čutijo, da pripadajo podeželju in gričevnati dolenski pokrajini. Predvsem poudarjamo pomen druženja in

povezovanja, ki sta poleg izobraževanja osnovni načeli našega delovanja.

Res se shajamo mladi iz treh občin: Ivančna Gorica, Dobrepolje in Grosuplje, toda to nas še bolj povezuje, smo prijatelji in zato si tudi pomagamo, kadar je to najbolj potrebno.

Lahko se pohvalimo, da smo pripravili, s pomočjo naše svetovalne službe seveda, regijsko tekmovanje oračev. Dekleta smo napekla nekaj peciva, fantje so poskrbeli za pijačo in tako je bilo vse pripravljeno za tekmovanje. Gledalci so uživali v dobrem oranju, ob tem pa se še malo posladkali in tako smo bili vsi izredno zadovoljni. K razpoloženju je seveda pripomoglo tudi lepo sončno vreme.

Kalčki smo se udeležili že kar nekaj kmečkih iger, tudi državnih. Res ne dosegamo vidnejših rezultatov, se pa zato zabavamo in spoznavamo sovrstnike iz Slovenije. Naš moto je: važno je sodelovati, ne zmagati! Toda ne gre nas podcenjevati: smo nov, svež, mlad Kalček, ki še ves diši po jutranji rosi. Smo kalček močne, zdrave in odporne rastline, ki se ne ustraši niti naravnih ujm niti slane. Zato konkurenca, pozor: Prijhajamo...

Seveda pa smo najbolj veseli takrat, ko naša mentorica, ga. Irma Lekan, in predsednik Franci Omahen predlagata kakšno ekscurzijo. Povedati moramo, da se veliko potepamo. Bili smo v Nemčiji, Italiji in Švici. V tujino gremo za več dni, ponavadi od tri do pet. Če pa se odločimo za enodneveno ekscurzijo, se popeljemo po naši lepi deželi na sončni strani Alp. Na vsaki ekscurziji zelo uživamo in se tudi veliko novega naučimo.

Vsako leto se tudi udeležimo kviza Mladi in kmetijstvo, smučarskega tekmovanja na Bledu, skratka, smo povsod, kjer se kaj dogaja.

Zanimivo je, da smo pravi Dolenjci, pa vendar spadamo v Ljubljansko regijo.

Srečujemo se redno vsak mesec. Imamo krajše sestanke, nato pa večer popestrimo z igranjem harmonike in petjem, kot se za prave Dolenjce spodobi.

Smo polni pozitivne energije in komaj čakamo naslednjih srečanj in tekmovanj podeželske mladine.

Kmalu nasvidenje!

Anica Omahen

PRAVILNIK ZA TEKMOVANJE V KOŠNJI S KOSO

I.

Tekmovalci kosi na parceli, ki mu jo določi žreb. Parcela je velika 3 x 8 m. Kosa mora biti normalne velikosti, vendar rezilo ne sme biti daljše od 90 cm.

II.

Tekmovalci kosijo "v skončnik", kar pomeni, da kosijo v obe smeri.

III.

Štarta se z dvignjeno koso na znak predsednika komisije.

IV.

Tekmovalci konča košnjo ob številki parcele z dvignjeno koso.

V.

Kosca ocenjuje tričlanska komisija. Ocenjujeta se čas in kvaliteta, in sicer:

a. najhitrejši koscev v svoji kategoriji (merjenje časa na desetinko sekunde natančno) dobi število točk, ki je enako številu udeležencev v njegovi kategoriji (npr. pri udeležbi 40 tekmovalcev dobi najhitrejši 40 točk, zadnji pa 1 točko).

b. komisija ocenjuje tudi kvaliteto košnje, in sicer:

- poravnava 1 - 5 točk
- enakost rezi 1 - 5 točk
- čistost rezi 1 - 5 točk

Po kvaliteti lahko dobi koscev v svoji kategoriji največ 15 in najmanj 3 točke.

Točke časa in kvalitete se seštejejo. Tisti, ki jih zbere največ, je zmagovalec v svoji kategoriji.

VI.

Tekmuje se v naslednjih kategorijah:

a. moški do 40 let
moški od 40 do 60 let
moški nad 60 let
b. ženske do 50 let
ženske nad 50 let

VII.

Tekmuje se lahko posamezno in ekipno, člani so vnaprej določeni. Ekipa šteje tri člane.

VIII.

Organizator si pridržuje pravico do spremembe pravilnika za košnjo.

Letos že sedmo občinsko tekmovanje koscev na Lučarjevem Kalu

PRIČAKUJEJO REKORDNO UDELEŽBO

Letos bodo 4. junija na Lučarjevem Kalu tekmovali kosci in gospodinjje. Sekači se bodo za najboljšega v občini pomerili jeseni. Organizatorji, člani turističnega društva GRČA, so se za to odločili zaradi vse večjega zanimanja za tekmovanje z motorno žago. Program prireditve postaja tako preobsežen. Z osamosvojitvijo tekmovanja sekačev pa se bo tudi povečalo število tekmovalnih disciplin in s tem bo to postalo zanimivejše.

Treba je priznati, da so Lučarci kar dobri organizatorji. Vasica, ki šteje le nekaj več kot dvajset hiš, zmore, brez kake posebne tuje pomoči, dobro pripraviti tekmovanje za več kot sto koscev. Sami pa pravijo, da če ne bi sodelovali praktično vsi vaščani, od najstarejših do otrok, tega prav gotovo ne bi zmogli.

Na prvih tekmovanjih, ko so kosili predvsem domačini, so vse skupaj jemali bolj kot zabavo. Rezultat sploh ni bil najbolj pomemben. Ko pa se je število tekmovalcev začelo povečevati in so le ti prihajali iz različnih vasi, je bil vse bolj pomemben natančen rezultat, da se ve, kje so boljši kosci. Temu je morala slediti tudi organizacija in predvsem natančnejše merjenje rezultatov. Pa tudi pravila tekmovanja je bilo treba objaviti v pisni obliki. Tudi tokrat so objavljena.

Letos organizatorji pričakujejo rekorden obisk, še posebej, ker bodo zaradi ugodnega vremena, svoje seno vsi že pospravili. Prav zato prosijo tekmovalce in ekipe, da se prijavijo že prej pisno, na naslov TD GRČA Lučarjev Kal, ali po telefonu na številke: 776-106, 776-010 ali 776-015. Zadnji rok za prijavo pa je v nedeljo, 4.6. 2000.

Štartnina za tekmovalce v košnji je 1.000 tolarjev.

Isto velja tudi za tekmovanje gospodinj. Več informacij lahko gospodinjje dobijo pri Mari Erjavec v Gorenji vasi, tel. 776-136.

Naj ponovimo:

**7. občinsko tekmovanje koscev in
2. občinsko tekmovanje gospodinj bo
v nedeljo, 4. junija, z začetkom ob 13. uri, na
Lučarjevem Kalu**

PRVE VOLITVE V KMETIJSKO-GOZDARSKO ZBORNICO SO ZA NAMI

V SVET ZBORNICE IZVOLJEN V LJUBLJANSKI REGIJI TUDI OBČAN - KMETOVALEC IZ NAŠE OBČINE - CVETO ZUPANČIČ Z VRHA NAD VIŠNJO GORO

V nedeljo, 9. aprila, so bile po celi Sloveniji prve volitve v svet Kmetijsko-gozdarske zbornice.

Volitev se je udeležilo nekaj več kot 44.000 članov oz. dobra četrtina vseh volilnih upravičencev. V volilni enoti Ljubljana, kamor spada tudi področje naše občine, se je za štiri mesta v svet zbornice potegovalo osem list. Največji uspeh je doživela kmečka lista - društvo za razvoj kmetijstva in podeželja, ki je bila sestavljena iz slovenskih zadruženikov, članov Zadrufne zveze Slovenije.

Kmečka lista je v slovenskem merilu dobila kar 24 mandatov od 52 v svetu zbornice. Tudi v ljubljanski enoti je absolutno zmagala in dobila kar dva mandata.

Prvi s te liste je bil izvoljen naš občan - kmetovalec Cveto Zupančič z Vrha nad Višnjo Goro. Po trinajst mandatov v svet zbornice pa sta iz druge volilne skupine izvolili direktno Zadrufna zveza in Gospodarska zbornica Slovenije. Skupaj je v svet zbornice tako izvoljenih 78 članov.

Edinemu izvoljenemu predstavniku iz naše občine Cvetu Zupančiču želimo uspešno delo v svetu zbornice in jekleno voljo, ko se bo skupaj z ostalimi svetniki boril za dobro našega kmeta oz. kmetijstva nasploh.

Milena Vrhovc

OB IZVOLITVI V SVET KMETIJSKO-GOZDARSKE ZBORNICE SE ZAHVALJUJEM VSEM VOLIVCEM, KI SO ODDALI SVOJ GLAS ZA KMEČKO LISTO.

TRUDIL SE BOM, DA BOM USPEŠNO ZASTOPAL STANOVSKO INTERESE.

Cveto Zupančič

OBVESTILO

Kmete in druge upravičence do finančnih podpor obveščamo, da je izšla :

UREDBA O UVEDBI FINANČNIH INTERVENCIJ ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA TER PROIZVODNJE HRANE ZA LETO 2000

(Uradni list RS z dne 28. marca 2000)

UPRAVIČENCI in ROK ZA UVELJAVLJANJE ZAHTEVKOV:

Kmetijska gospodarstva ter druge fizične in pravne osebe, ki do 30. maja oddajo "Osnovni obrazec o kmetijskem gospodarstvu" z zahtevkom za posamezne namene ter zahtevana dokazila.

OBRAZCI: dobite jih lahko na MKGP oziroma pri Kmetijski svetovalni službi in KZ Stična, predvidoma po 20. aprilu 2000. Do takrat:

1. PRIPRAVITE GEODETSKE PODATKE (kopije katastrskih načrtov, posestne liste, najemne pogodbe...) o kmetijskih zemljiščih na kmetijskem gospodarstvu

2. SPLOŠNE PODATKE O KMETIJSKEM GOSPODARSTVU nosilec kmet. gospodarstva - ni pogoj lastništvo, družinski člani kmetije, rejne živali itd.

3. V KOPIJE KATASTRSKIH NAČRTOV NATANČNO VRIŠITE KMETIJSKE POVRŠINE Z VSEMI POLJŠČINAMI (žita, koruza, travinje)

Pomoč in inštruktažo za izpolnjevanje obrazcev bo nudila Kmetijska svetovalna služba; obrazce in zahtevke vlagate sami ali pa pooblastite kmetijsko organizacijo za vlaganje.

Vse ostale informacije o tem, za katere namene se vlagajo zahtevki, in o višini le-teh, bodo na voljo v sredstvih javnega obveščanja (Klasje, TV, radio, Kmečki glas) ter na Kmetijski svetovalni službi, Ul. II. grupe odr. 17, 1295 Ivančna Gorica, tel. 769 - 310, 769 - 315.

(Darja Janežič, ing. kmet. in Darka Zupanc Puš, ing. agr.)

Ivančna Gorica 5. apr. 2000

Kmetijska svetovalna služba
Ivančna Gorica

ČLANI KMETIJSKE ZADRUGE STIČNA SO IMELI REDNI OBČNI ZBOR

LETOS VOLILNO LETO

V nedeljo, 2. aprila, so se v Gasilskem domu Šentvid zbrali člani stiške zadrufe na rednem občnem zboru. Nekaj več kot sto prisotnih zadruženikov je obravnavalo in potrdilo zaključni račun za leto 1999. Zadrufa je poslovala pozitivno, kar štejeemo za uspešno. Prav tako so člani potrdili zaključni račun Hranilno-kreditne službe iz Ivančne Gorice, ki dela v sklopu kmetijske zadrufe.

Zaradi novega Zakona o bančništvu smo na občnem zboru obravnavali tudi problematiko hranilno-kreditnih služb in sprejeli sklep, da se naša HKS v bodoče v skladu z zakonom pripoji Zvezi hranilno-kreditnih služb iz Ljubljane, katere članica je že sedaj.

V Ivančni Gorici pa bo ostala še izpostava oz. delovna enota, ki bo nudila finančne usluge našim kmetovalcem in ostalim občanom.

Na občnem zboru smo med drugim obravnavali tudi poročila predsednika zadrufe, predsednika nadzornega odbora in direktorja ter revizijsko poročilo o poslovanju zadrufe za leto 1998, ki ga je podala revizorka, mag. Tičarjeva. Zadrufniki so se seznanili tudi s številnimi novostmi, ki jih prinaša EU in kmetijska zakonodaja.

Ker je leto 2000 volilno za organe zadrufe, smo na tajnih volitvah izvolili predsednika in podpredsednika zadrufe ter upravni in nadzorni odbor. Za predsednika zadrufe je bil

ponovno izvoljen CVETO ZUPANČIČ z Vrha nad Višnjo Goro, za podpredsednika FRANC SKUBIC iz Gabrja, za člane UO pa: Marko Kastelic, Jože Perko, Janez Žurga, Anton Pekolj, Anton Nose, Jože Dremelj in Slavka Podržaj. Za podpredsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Jože Anžlovar iz Velikih Češnjic, za njegovega namestnika Jože Golf iz Čagošč, za člane pa Milena Kastelic, Miha Zajc in Ignac Medved.

Vsem novoizvoljenim iskreno čestitamo in želimo uspešno, strpno in dobro delo pri nadaljnjem razvoju zadrufe.

M.V.

FINANČNE SPODBUDE ZA KMETIJSKA GOSPODARSTVA V LETU 2000

Za kmetijsko gospodarstvo lahko uveljavlja finančne intervencije nosilec kmetijskega gospodarstva, ki ga določijo člani kmetije, ki tam prebivajo in delajo.

Vlogo za pridobitev finančnih vzpodbud sestavljajo:

- osnovni obrazec o kmetijskem gospodarstvu
- obrazci za zahtevke za posamezne namene ter ustrezna dokazila.

Vlaga se za naslednje namene:

1. NEPOSREDNA PLAČILA NA POVRŠINO ZA DOLOČENE POLJŠČINE (ZA VSA OBMOČJA)

- pšenica, rž, ajda, pira - 54.000,00 SIT / ha

- koruza za zrnje, silažna koruza, ječmen, oves, proso - 27.000,00 SIT / ha

- semenski krompir (pridelava v jedrih) - 150.000,00 SIT / ha

2. NEPOSREDNA PLAČILA NA POVRŠINO ZA OBMOČJA Z OMEJENIMI DEJAVNIKI ZA KMETIJSTVO

- gorsko-višinsko in strme kmetije - 16.000,00 SIT / ha (za njive, travnike in pašnike)

- gričevnato hribovito, kraško - 11.000,00 SIT/ha (za njive, travnike in pašnike)

Nižinskim kmetijam ne pripada neposredno plačilo na površino.

3. ZA KRAVE DOJILJE - 18.000,00 SIT

4. ZA PLEM. KOBILE - 18.000,00 SIT

5. ZA DROBNICO - 2.500,00 SIT (STALEŽ NAJMANJ 10 ŽIVALI)

OSNOVNEMU OBRAZCU O KMETIJSKEM GOSPODARSTVU se priloži tudi potrdilo kontrolorja mleka o staležu krav dojlj, drobnice in plemenskih kobil.

Popolno vlogo je treba poslati na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano najkasneje do 30. maja 2000. Vlagatelj je lahko vsak upravičenec sam, lahko pa pooblasti tudi KZ Stična.

Obrazce dobite na sedežu Kmetijske svetovalne službe ali v KZ Stična. Vse delovne dni v maju bomo na voljo za pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, seveda pa morate podatke o zemljiščih pripraviti sami (na mapni kopiji je treba označiti vse parcele kmetije in dodatno označiti poljščine, za katere se uveljavlja podpora).

Kmetijska svetovalna služba
Darja Janežič, kmet.ing.

Vse kmetovalce obveščamo, da je objavljen (Kmečki glas, 26.4.2000, Ur.list RS z dne 24.3.2000)

JAVNI RAZPIS

za dodeljevanje sredstev, namenjenih financiranju razvojnih programov na kmetijah in prestrukturiranju kmetijstva.

Predmet razpisa je dodeljevanje nepovratnih sredstev in ugodnih posojil za posamezne namene.

Nameni dodeljevanja sredstev:

A. Financiranje projektov kmetijstva in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

A1. Financiranje strukturnih sprememb na kmetijah

- investicije s področja gradnje in obnove hlevov, nakupi hlevske opreme
- investicije s področja gradnje in obnove objektov za skladiščenje, dodelavo in predelavo kmetijskih pridelkov
- investicije na področju gradnje in obnove objektov za usposobitev dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

B2. Financiranje izvedbe modernizacije kmetij

- investicije v vrtnarski pridelavi
- investicije v postavitvev zaščitnih mrež proti toči za zavarovanje v sadovnjakih, na vrtninah, v drevesnicah
- nakup kmetijskih zemljišč
- nakup specialne mehanizacije

E. Financiranje posebnih projektov v kmetijstvu

E2. Financiranje programa "sanacije kmetij"

E3. Enkratna sanacijska pomoč

Roki za prijavo so:

- za namen A1 in A2 do 30.6.2000
- za namen E3 do zadnjega delovnega dne v tekočem letu do 31.12.2000.

Za podrobnejše informacije se obrnite na Kmetijsko svetovalno službo osebno ali po telefonu 769-310 ali 769-315.

Kmetijska svetovalna služba
Darja Janežič, kmet.ing.

II. SREČANJE ŠENTVIDOV SLOVENIJE

Minilo je leto dni od prvega srečanja Šentvidov Slovenije, ki je bilo v Šentvidu pri Grobelnem. Letos smo se srečali 15. aprila v Šentvidu pri Lukovici. Glavni pokrovitelj je bila občina Lukovica, srečanje pa je pripravilo Kulturno društvo MEPZ Šentviški Zvon.

Ob 14. uri sta tudi naša dva zbora prispela v Šentvid pri Lukovici, kjer so nas pričakali zelo slavnostno, z narodnimi nošami in godbo. Pozdravili so nas predstavniki občine, društva in kraja. Po krajšem uvodu smo si najprej ogledali cerkev Sv. Vida, kjer nam je g. župnik povedal nekaj besed o njeni zgodovini in nam zaželel dobrodošlico. Nato smo se odpravili na Brdo pri Lukovici. Pozdravili so nas učenci tamkajšnje osnovne šole. Razdelili smo se v več skupin in vsaka je imela vodiče, ki so jo popeljali naokrog, ji pokazali znamenitosti kraja in povedali njegovo zgodovino.

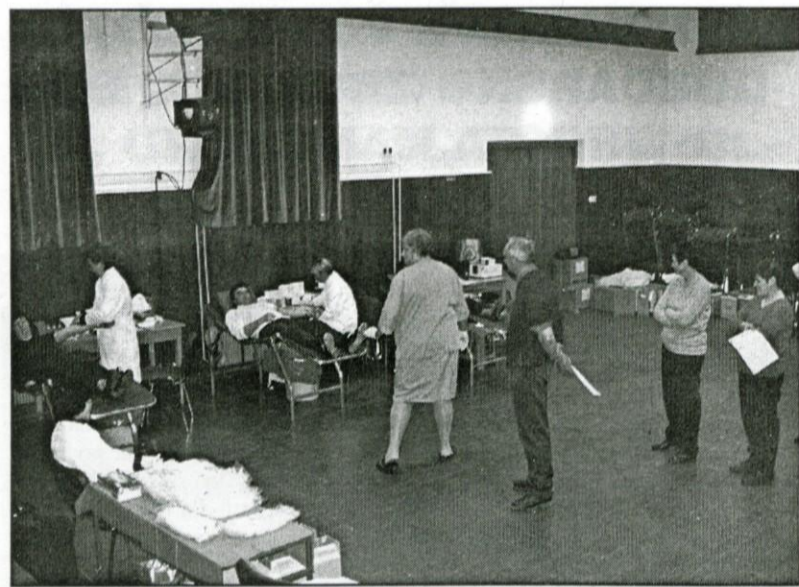
Predstavili so nam Janka Kersnika - njegovo življenje in dela, pokazali so nam tudi razstavo v njihovi šoli. Škoda le, da je prirediteljem nagajalo vreme, saj so imeli pripravljenih še veliko stvari, ki pa si jih zaradi dežja nismo mogli ogledati.

Po končanih ogledih smo se odpravili v športno dvorano RCU Lukovica, kjer je zvečer potekala II. revija pevskih zborov Šentvidov Slovenije. Nastopilo je osem zborov, in sicer dva ženska, dva moška in štirje mešani. Vsi skupaj so za konec uradnega dela programa zapeli še tri pesmi, med katerimi je bila seveda tudi pesem Pa se sliš, ki je postala himna Šentvidov. Celodnevno dogajanje je posneto na video kaseti, večerna revija zborov Šentvidov Slovenije pa je strnjena na zgoščenki.

Po končanem uradnem delu programa, je bilo družabno srečanje, na

katerem smo obujali spomine na prejšnje srečanje, izmenjali izkušnje preteklega sezone in delali načrte za v bodoče, saj bi radi poglobili sodelovanje tudi na drugih področjih, ne samo na pevske. Predsedniki društev, predstavniki občin in predstavniki Šentvidov (žal z nami ni utegnil iti nihče z občine, pa tudi iz kraja ne) so takoj po uradnem delu sedli skupaj za mizo, se pogovorili o preteklem delu in pripravili načrte za prihodnost (pisno sta za prihodnje leto najavila svojo udeležbo tudi zbora iz Šentvidov na Koroškem) in določili vrstni red srečanj v prihodnje. Naslednje leto je gostitelj srečanja naš Šentvid pri Stični, leta 2002 Šentvid nad Ljubljano, leta 2003 pa Šentvid pri Planini. Srečanje je bilo prijetno in vsi upamo, da se bo druženje nadaljevalo še veliko let.

N. Č.

Izredna akcija odvzema krvi je bila 5. aprila letos v Kulturnem domu v Ivančni Gorici. Udeležilo se je 171 zvestih krvodajalcev. Vsem iskrena hvala.

Istočasno vas obveščamo, da bo redni odvzem krvi na istem mestu, in sicer, 29. novembra letos. Vljudno vabljeni.

Krajevna organizacija Rdečega križa
Ivančna Gorica

Ob svetovnem dnevu voda IZ BIOGREZNIC - ČISTA VODA!

Naši predstavniki - strokovnjaki, ki vodijo pogajanja za sprejem Slovenije v Evropsko skupnost, napovedujejo, da bo najtrši oreh poglavje kmetijstva in ekologije. Ob svetovnem dnevu voda tudi nas tare vprašanje, ali bodo imele naše bodoče generacije dovolj kakovostne vode za življenje. Ob odnosu kot ga imamo do vode danes, in če ga v prihodnje radikalno ne spremenimo, je odgovor povsem jasen: NE! Ni potrebno iskati podatkov o merjenju kakovosti naših voda, saj nam že primer najdaljše slovenske reke Krke dovolj jasno pokaže sliko stanja. Reka je že pri izviru onesnažena ter sodi v II., pri izlivu v Savo pa celo v IV. kakovostni razred. Če želimo tako stanje izboljšati ali ga vsaj ohraniti, potem bodo potrebni dolgoročni sanacijski projekti, čas in denar.

Ustavimo se pri naslovu članka. Iz bio greznic - čista voda. V roke smo slučajno dobili poročilo Meritve in analize iztoka iz čistilne naprave biofluid EW6 DN na lokaciji Krka. Omenjeno poročilo je opravil Kemijski inštitut - laboratorij za kemijo, biologijo in tehnologijo voda iz Ljubljane pod vodstvom prof. dr. Milenka Roša. Meritve in analize so pokazale, da so vsi parametri, ki jih predpisuje naša zakonodaja za iztok iz komunalnih bioloških čistilnih naprav, takšni, da se lahko iztok iz čistilne naprave spušča v vodotok. Zaradi prezahtevnih podatkov analize in meritev, ki ne bi nič bolj ovrednotili vrednosti, praktičnosti in koristnosti čistilne naprave, smo nekaj praktičnih vprašanj zastavili kar lastniku omenjene bio-čistilne naprave Janezu Vodenšku. Zanimalo nas je predvsem naslednje: komu je namenjena bio-čistilna naprava, kako deluje, gradbena izvedba, poraba elektrike in končna okvirna cena.

Biolška čistilna naprava BIOFLUID je namenjena čiščenju odpadnih voda iz stanovanjskih hiš, stanovanj, socialnih ustanov, kam-

pov, hotelov, sosesk in podobno. V funkcionalnem pogledu deluje naprava kot kombinacija vrtljivega potopnega telesa z gojiščem mikroorganizmov. Napravo lahko uporabljamo tudi za čiščenje ali dodatno čiščenje drugih biološko razgradljivih voda. Čistilna naprava je izdelana iz konstrukcijskih plošč in stenskih elementov iz lahkega polipropilena. Tehnološke ločilne stene delijo napravo na usedalni prostor, bioreaktorski prostor in prostor za dodatno čiščenje. Bioreaktor predstavlja življenjski prostor mikroorganizmov, ki ima v zgornjem delu os z biodiski in pogonsko enoto. BIOFLUID ima predvideno napravo za recirkulacijo - črpalnico in pretočni žlebič. Iz take bio-čistilne naprave priteče iz greznice 96 % očiščena voda. Letna poraba elektrike za enostanovanjsko hišo (cca 6 oseb) je cca 4.500 do 6.000 dolarjev. In cena naprave? Ni tako poceni, ko gre za eno hišo. Giblje se okoli 1.200.000 do 1.300.000 dolarjev. Čistilna naprava za več hišnih enot je bistveno cenejša.

Kaj naj rečemo k tej perspektivni napravi, ki bo v prihodnje zamenjala gradnjo klasičnih greznic, še posebno, če bo, in o tem smo tudi prepričani, cena bio-čistilnih naprav vse nižja. Svoje pa bodo k stimulaciji prispevali ugodni kreditni pogoji in končno stimulacija države.

Prav gotovo vas ta članek še ne bo prepričal o vaši odločitvi pri gradnji nove hiše ali ob rekonstrukciji zastarele in dotrajane greznice. Vseeno pa bo uspeh že, če boste začeli razmišljati o bio-greznici in nam pritrdili, da je to pot do vode, ki je postala spet voda.

Lastnik nove bio-čistilne naprave g. Janez Vodenšek, 1301 Krka n.h., vam je pripravljen predstaviti greznico ali pa vam odgovoriti na vprašanja na tel.: 031-523-230.

P.K.

POVABILO NA VESLAŠKI PRAZNIK NA KRKI

V nedeljo, 28. maja 2000 bo potekal tradicionalni čolnarski spust po reki Krki, ki ga organizira kajak-kanu sekcija ŠD Krka. Start bo kot vedno pri mostu v vasi Krka ob 11.00 uri, cilj pa v popoldanskih urah v Žužemberku.

Tej športno-rekreativni prireditvi želimo dati letos še poseben pomen, zato smo poleg samega spusta pripravili še vrsto spremljajočih dejavnosti in prireditev, na katere ste obiskovalci vljudno vabljeni v čim večjem številu.

Program prireditev:

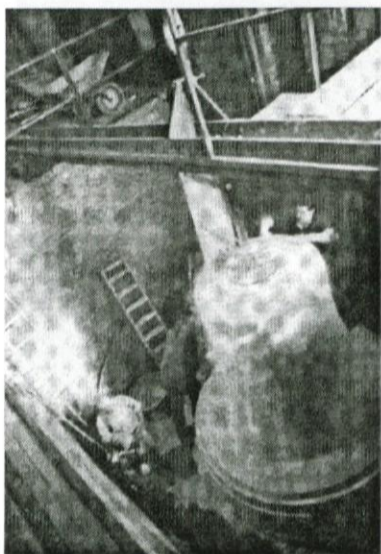
- od 9.00 dalje : prihod udeležencev spusta
- ob 10.20 : koncert godbe na pihala iz Stične
- ob 10.50 : protestna opomina zoper onesnaževanje reke Krke
- ob 10.55 : pozdrav župana občine Ivančna Gorica g. Jerneja Lampreta
- ob 11.00 : **START KAJAKAŠEV PO KRKI,**
nadaljevanje koncerta godbe na pihala iz Stične,
pozdrav župana, g. Jerneja Lampreta, ki bo namenjen županom nekaterih občin, podpisnikom pisma na temo "Stanje, možnosti ter programska usmeritev za ohranitev in izboljšanje stanja reke Krke in vodnih virov".
SVEČANI PODPIS PISMA O NAMERI ZAČETKA SANACIJE KRKE
- ob 12.00 : **OTVORITEV RAZSTAVE** slik akademskega slikarja g. Franceta Slane, umetniških fotografij g. Ubalda Trnkoczyja ter domače obrti,
OGLED KRŠKE JAME IN IZVIRA KRKE,
OGLED BIO-ČISTILNE NAPRAVE ZA GREZNICE NA KRKI

V primeru slabega vremena bo koncert godbe in podpisovanje pisma o nameri v družbenem centru na Krki.

Udeležence spusta in ostale obiskovalce še enkrat vljudno vabimo na zanimivo prireditev.

Organizacijski odbor

KAKO SMO V NEMČIJI VLIVALI SLOVENSKE ZVONOVE

in vodja podjetja Rudolf Perner. Njegovo livarsko podjetje je pravzaprav obrtniška delavnica v najzlahtnejšem pomenu besede. Ko človek vstopi v livarno, se mu zazdi, da se je znašel v srednjem veku. V njej ni nobenih modernih strojev ali priprav, tudi v kovačiji je vsak kembelj obdelan in skovan ročno. Središče livarne predstavlja velika opečnata talilna peč, iz katere po tleh vodijo kanali iz opek, po katerih teče talina do v zemljo vkopanih modelov za zvonove. Če delavci ne bi nosili zaščitnih čelad, vizirjev in azbesnih plaščev, bi skorajda pozabili, da smo že na pragu tretjega tisočletja.

Konec marca se je skupina stiških faranov udeležila vliivanja novih zvonov za stiško baziliko. Za izvajalca je bila izbrana zelo znana livarna Perner iz mesta Passau na Bavarskem, ki je znana v širšem nemškem in evropskem prostoru, saj sega družinska tradicija v drugo polovico 17. stoletja, ko so začetniki livarskega podjetja vliivali zvonove za v tridesetletni vojni porušene cerkve po Češkem, Moravskem in južni Nemčiji. Družina je delovala na Češkem, nazadnje v Čeških Budjevicah. Ko je kmalu po koncu vojne Evropo razdelila "železna zavesa", se je družina Perner umaknila čez Donavo na nemško stran. Danes dela in živi v Passauu že tretja generacija Pernerjev.

Ob prihodu nas je sprejel lastnik

Vlivanje zvonov je zahtevno in odgovorno delo. Vsak od njih je pravzaprav unikatna stvaritev. Še posebej sta važni zvočnost in melodična usklajenost zvonov. Zato vliivajo zvonove, ki bodo viseli v istem zvoniku, vedno skupaj, ker le tako lahko dosežejo najvišjo stopnjo usklajenosti. Družinske, poklicne izkušnje, znanje in ljubosumno varovane skrivnosti se kot dragocena dediščina prenašajo od očeta na sina in ustvarjajo sloves podjetja.

BODI GOSPODAR SVOJE VOLJE IN HLAPEC SVOJE VESTI

je napis v livarni, ki usmerja delo vsakega od sodelujočih. Vlivanje zvonov je namreč izredno težko in odgovorno delo. Vsaka najmanjša

napaka ali malomarnost se lahko kasneje bridko maščuje. Če zvon nima zelenega zvona, če litina ni bila primerno pripravljena, če ni imela prave temperature, če ima zvon celo razpoko, je bilo vse delo zaman.

V livarni je treba izračunati debelino in izrisati obliko ter izdelati šablono, na podlagi katere bodo zvon vliili.

Zvonar najprej iz opek zgradi t.i. jedro, ki ga ročno prekrije z več plastmi gline, v kateri so tudi primesi, ki so družinska skrivnost. Jedro se nahaja v več metrov globoki jami, izkopani v tleh livarne. V sredini je je razžarjeno oglje, ki jedro počasi suši.

Na jedro prilepijo iz čebeljega voska izgotovljene napise oziroma reliefe (na vsakem zvonu so namreč pogosto napisi oz. podobe ali okraske). Te izdelava najprej umetnik, nato pa jih v livarni vtisnejo v vosek in nanesejo na t.i. jedro. Nanos iz voska obdajo z več plastmi gline. Ta del se imenuje "nepravi" zvon.

Nato začnejo ponovno nanašati glinene plasti, ki tvorijo "plašč" zvona in na katerega notranjo stran se bo odtisnil negativ okraskov in napisov iz voska. Med sušenjem se namreč vosek stali. Ko je model zvona osušen, je mogoče "plašč" dvigniti, odstraniti plasti gline, ki so tvorile "nepravi" zvon, in nato spet

povezniti "plašč" na jedro. Med njim in "plaščem" je na ta način nastal votel prostor, kamor bo stekla talina.

Model zvona trdno zakopljejo v zemljo in tako je vse pripravljeno za vliivanje.

VLIIVANJE ZVONOV IZ BRONA JE TEŽAŠKO, Vendar LEPO DELO

Zlitina se pripravlja v talilni peči, kjer talijo najprej baker (78 %), ki mu kasneje dodajo cink (22 %). Na eni strani peči je odprtina za kurjenje, skozi katero mečejo ogromna smrekova polena, ki izgorevajo kar v litini, saj se smrekovina spreminja v čisti ogljik. Na drugi strani je odprtina, skozi katero nadzorujejo taljenje (temperatura mora doseči 1200 stopinj) in mešajo taljeno maso z dolgimi smrekovimi rantami. Vsako kovinsko mešalno orodje bi se namreč zaradi visoke temperature talilo in spremenilo strukturo litine. Vmes od časa do časa dodajajo oglje in pobirajo žlindro, ki se nabira na površju ob odprtini. Tik pred koncem dodajo zlitini še kositer, ki daje kasnejšim zvonovom lepši zven.

Pri tem zadnjem odločilnem dejanju pred vliivanjem vedno sodeluje sam Rudolf Perner, ki edini pozna vse družinske skrivnosti vliivanja. Sam meša talino in daje delavcem zadnja navodila. Tik pred vliivanjem se vsak od delavcev

postavi na določeno mesto in skupaj z mojstrom Pernerjem zmoliijo očenaš s prošnjo, da bi se vliivanje posrečilo. Pri tej molitvi sodeluje ponavadi tudi naročnik. Tokrat je opat dr. Anton Nadrah skupaj s predstavniki samostanske družine in prisotnimi farani opravil blagoslovitveni obred.

Ko s posebnim dolgim orodjem predrejo izhod iz talilne peči, bruhne staljena masa kot lava po zanoj zgrajenih opečnatih kanalčkih, ki vodijo proti zvonovom, zakopanim v zemljo. Vliivanje poteka v popolnem miru in tišini. Mojster Perner polglasno ukazuje, kajti to delo zahteva zbranost, natančnost in hitro reagiranje. Talina ne sme teči ne prepočasno ne prehitro, ne sme biti vrtincev ne ostankov žlindre, vsaka malenkost je lahko usodna.

Ko so napolnjeni vsi modeli, spustijo še ostanke taline iz peči. Uporabili jih bodo pri naslednjem vliivanju. Zvonovi pa se bodo počasi ohlajali nekaj tednov. Ko jih bodo odkopali, bodo odstranili plašč in jih očistili. Potem pridejo na vrsto "zvonoslovci", ki zvonove pregledajo glede na njihovo zvočnost in uglašenost. Šele ko oni povedo svoje mnenje, jih naročnik prevzame.

V Stično bodo zvonovi prišli konec maja. O dogajanju takrat pa kasneje.

M. A. Ficko

KALČKI V DEŽELI REFOŠKA

Tokrat smo se Kalčki podali na ekskurzijo po Primorski. Na pot smo odšli v soboto, 15. 4. 2000, ob 7. uri zjutraj. Avtobus je odpeljal iz Ivančne Gorice ter ustavil še pri Motelu v Grosupljem. Tako je bila naša družina popolna. Že zjutraj smo bili vsi polni energije, ekskurzijo smo začeli s petjem. Pot do slovenske obale nam je zelo hitro minila.

Naša prva postaja je bila Bernardin. Tam nas je čakal lokalni vodič. Najprej smo se vkrcali na ladjo in si ogledali naš košček obale

z morske strani. Lepa sončna sobota je pripomogla k dobremu razpoloženju. Uživali smo!

Z ladje smo se izkrcali v Piranu. Tam smo si ogledali akvarij in mesto Piran. Naš šofer Janez nas je že čakal z avtobusom in nas odpeljal do sečoveljskih solin. Ko smo se sprehajali po solinah, so se nam že začeli oglašati želodci. Odšli smo na tipično istrsko kosilo. Po dobri hrani pa se prileže še dobra pijača. Tako smo bili že v Vinakoper. Ogledali smo si kleti, videli veliko najrazličnejših sodov, med drugim tudi enega

največjih v Evropi, drži namreč 41.427 litrov, se pravi, da bi dobrih 56 let lahko iz njega spili vsak dan dva litra. Mislim, da tudi za nas Dolenjce to nekaj pomeni, a ne? Na koncu pa smo seveda še degustirali vina. Ugotovili smo, da imamo kar nekaj zelo dobrih vin.

Vas je zamikalo, da se nam naslednjič pridružite? Mi vas bomo veseli, še več, pričakujemo vas! Pridite, skupaj nam bo lepše. Kalčki vas lepo pozdravljamo!

ANICA OMAHEN

NA KRKI 191 LET BREZ TELOVADNICE

Mrzlo dvorano v Družbenem centru na Krki je razprava o novi šoli na Zboru krajanov ogrela brez radiatorjev. "Nova šola v dolini Krke" je že nekaj let predvidena v programskih listinah Občine Ivančna Gorica. Zato so svetniki iz KS Ambrus in Zagradec (Krka ga nima) na občinskem svetu dosegli, da je v delovnem programu predvidena določitev lokacije za novo šolo. Vse tri KS so začele z dogovori in izmenjavo mnenj z željo, da bi dosegli soglasje za lokacijo šole. Vsem KS je pri tem jasno, da nimajo zakonske moči, odločiti o prostoru za novo šolo, ker ima pri tem ključno besedo stroka in občina, da pa v primeru soglasja lahko veliko prispevajo za umiritev določenih napetosti in pri tem pomagajo občini, da bo nova šola čim prej dobila ime kraja.

Zbor krajanov na Krki je bil zelo dobro pripravljen. Uvodni del k točki, še posebno enourna strokovna predstavitev celovitega razvojnega šolskega programa v občini s posebnim poudarkom na problematiko šolstva v dolini Krke in možnosti za gradnjo pet- ali devetletke, ki jo je pripravila revnateljica osnovne šole Marinka Piškur, je omogočila visoko raven razprave in sprejem vrste pobud, predlogov, zahtevkov in zaključkov.

Naivno bi bilo pričakovati, da bodo krajanji na zboru krajanov mirni in da ne bo vročih besed. Ugotovljeno je bilo, da je podružnična šola stara 191 let, z vidnimi razpokami nosilnih sten, potresno nepredvidljiva, z znaki radona, vlažna, brez telovadnice in skrajno nefunkcionalna. V tako šolo starši s strahom pošiljajo otroke, ven-

dar trenutno drugega izhoda ni. Vse to je bilo ugotovljeno že leta 1962, ko so šolske oblasti ob izdatni materilani pomoči in s prostovoljnimi delom krajanov zgradile novo osnovno šolo na Krki. Zaradi zmanjšanja števila šoloobveznih otrok (predmetni pouk v centralni šoli Stična) je občina zgrajeni objekt dala v upravljanje podjetju Kroj iz Škofje Loke, ki je še danes v objektu z drugimi najemniki. Absurdno pri vsem tem pa je, da je leta 1987 občina Grosuplje sklenila pogodbo s Krojem, ki je kasneje uveljavljal ta namenski šolski objekt kot svojo lastnino brez plačila kakršnekoli odškodnine.

Zato je bila ob vsem tem najbolj odmevna razprava matere treh otrok, ki je prosila Zbor, naj uskladi mnenja za gradnjo petletne šole na Krki, ki ima največ možnosti glede na številne nejasnosti gradnje devetletke. Devetletka je ločen problem, ki ga mora razrešiti stroka glede na krajevne pogoje, demografske pokazatelje ter prometno oddaljenost lokacije KS Ambrus, Zagradec, Krka.

KS Krka ima za petletno šolo rezervirano dovolj veliko zemljišče, ki bi ga dala brezplačno na voljo. S prodajo stare šole in učiteljske zgradbe in s simboličnim prispevkom iz samoprispevka ter začasno uporabo dvorane v DC za pouk telesne vzgoje, pa bi bila gradnja ne le bistveno cenejša, temveč bi lahko kaj kmalu našla mesto v finančnem načrtu občine. To pa zahteva nekaj volje in skupni dogovor zainteresiranih.

Klasje - z juga

Nesnaga iz Suhe krajine!

Prizori so bodli v oči in srce. Toda velika čistilna akcija domačink in domačinov je ublažila boleče poglede ekološko osveščenih kmetov in kmetic.

Tako složne akcije (v celostni podobi KS) v novjšem času ne pomnimo! Tiha želja velike večine krajanov se je končno uresničila. Pomanjkanje vsega, tudi volje in organizacijskih sposobnosti, je bilo tisto, kar je dolga leta in desetletja tiščalo ljudi, vendar si nihče ni upal odkrito priznati: to sem bil jaz, to smo mi ... naravi povrniti za njeno nenehno DAROVANJE!

Izsledki in analiza mi polagajo ne jezik besede, ki se zlijejo v ugotovitev - pobrano iz znane fraze: "smeti pod lastno posteljo!"

Ne poznam drugačne razlage za te besede, kot to, da smo bili vsi skupaj takšni packi, tako malomarni, da si niti vrtov in bližnje okolice nismo znali ohraniti čiste, kaj šele nekaj sto korakov okrog našega življenjskega okoliša.

Cinizem, ki ga je moč razbrati iz vsebine je samo še cinizem. Ob pobiranju napol razkrajajočih se in rjavčih produktov nekdanji slavni dni, so se tu pa tam našli tudi manj slavni termini: izrazi.

Vendar bi v nadaljevanju raje govoril o tem, kar se je v veliko zadovoljstvo prej omenjenih krajanov in domačink zgodilo.

Tudi to, da je bila akcija uvertura v poglobljene duhovne priprave, za dogodek, ki bo (je) potekal v Ambrusu.

Mehanizacija, ki je bila na razpolago, celo delovni stroj, avtoveleka, traktorji, vitli ... izkazujejo gorečo željo po odstranitvi ovir, ki so bremenile našo MATER NARAVO. "Skrb" naših onesnaževalcev je bila celo tako velika, da so "zgodovinske primerke" parkirali na zelo odmaknjena in težko dostopna skalnata pobočja in v doline -da jih nobeno človeško oko ne bi videlo! Vendar (kljub mukam) - nasprotniki takega početja smo bili vztrajnejši!

Izkazala so se vsa društva in organizacije, ki delujejo v KS Ambrus (KS AMBRUS, PGD AMBRUS, LD SUHA KRAJINA, ŠD AMBRUS), zato je KS Ambrus prispevala za najnujnejše gašenje - gašenje grl. Poleg vsega tega je tudi podjetje Mobitel d.d. poskušalo opogumiti ljudi naj se udeležijo ekološke akcije. Vzpodbuda je bila v obliki praktičnih daril (majica ali kapa) z mobitelovim razpoznavnim napisom.

Zelo kratek povzetek količin, ki so se nagrmadile po naših gozdovih pove še tako velikemu laiku, da je bilo v naravi kaotično stanje. Komunalno podjetje Grosuplje mi je posredovalo podatek, da ena povprečno velika avtomobilska školjka zavzame 4.8 m³ prostornine. Torej pet kubikov. V naši KS je bilo

Velika usluga predvsem samim sebi in šele nato naravi

V Ljubljano vsa nesnaga s kmetov

med 80 in 85 školjk in njihovih ostankov. Že samo tega je bilo za okrog 400 m³. Okrog 400 m³. Če še malo primerjam, je bilo ostalih odpadkov v podobnem obsegu. Kako se bo Suha krajina razbremenila - pa saj se bo kar dvignila! Lahko bi zapisali tudi malo drugače: "Nekdanji končni izdelki se v velikem obsegu vračajo v (izvirno) urbano središče".

Zato je tudi razumljivo, da na Komunalni niso predvideli tako visoke "naklade produkcijskega materiala" z Juga.

Upiranje "civilov" subkulturnikom proti njihovu onesnaževanju (očitno) nima nikakršnega učinka. Kar smo sedaj počistili, bo - na žalost (glede na izkušnje) že čez nekaj (dni) tednov vsaj na nekaterih mestih ponovno bodlo v oči in srce ekološko osveščenih civilov. Upam, da bomo tudi za to zbrali dovolj srčnosti in se temu enkrat za vselej uprli!!

Na koncu pa želim kot predstavnik KS Ambrus, izreči prisrčno zahvalo vsem udeležencem čistilne akcije, pa tudi tistim, ki se je letos niste uspeli udeležiti, ker sem prepričan, da bom ravno vas naslednje leto videl v prvih vrstah.

Menim, da smo s svojim dejanjem naredili kratkoročno korist sebi, dolgoročno pa otrokom, ker je zgled tisto, kar naši otroci danes od nas pričakujejo.

Jože Hrovat

Kot vsi v tem koncu občine so tudi Zagradčani vzeli očistilno akcijo zelo resno. To pričča tudi velik kup zbranih odpadkov.

Prav gotovo najbolj pridni očistilni delavci so bili v krajevni skupnosti Krka, vsaj po zbranih odpadkih sodeč. Škoda, ker z akcije nismo dobili izvirnega poročila.

KRKA IN NJENO TRŽENJE

Slika št. 2. Na Krki sredi ceste vsa lepoto svojih oblin razkazovali smo, na cilju v Zagradcu ob vsej nesnagi iz Krke lezli smo.

Zelo "primeren" kraj za promoviranje lepote zagraškega okoliša in njegovih lepote. Že res, da jim ni ravno v ponos to, da je okrog kontejnerjev vsak dan razmetan (radovedni sosed kontrolira soseda). Če pa ni sosed - le kdo bi bil potem? Hej, kaj pa, če bi to bilo nagradno vprašanje!?! Samo kaj potem dati za nagrado?

Hojla, jo že imam - nagrado: pri subkulturnikih bi izžrebali iz kupa en tak velik kooos ... (?) za glavno nagrado v primeru pravih odgovorov.

Tudi to zapisal Jože Horvat

Naš odnos do narave

KJER SE OSEL VALJA, DLAKO PUSTI

(ljudski pregovor)

Zgodnji pomladanski dnevi so kot nalašč, da si zaželimo potepanja po gozdu, naravni oazi miru, kjer v primerjavi s hrupom v svojem bivanjskem okolju najdemo prvi balzam za dušo in telo.

Ko drevesa in druge rastline v gozdu začnejo zeleneti, tudi ljudje, ki znajo opazovati naravo, začutijo novo moč, ki jih obdaja z optimizmom.

Tu se nenehno nekaj dogaja, še zlasti v krošnjah dreves, ki so v teh dneh po zimskem mirovanju ponovno zaživele. Visoko nad njimi že veselo krožijo ptice in si pazljivo izbirajo kraj domovanja za nova živiljanja, ki bodo čez nekaj tednov pokukala iz skrbno spletenih gnezd.

Ker so konec meseca decembra tudi lovci končali s "pogoni", se plahe srne bolj brezskrbno sprehajajo med drevesi in nekatere s svojimi belimi zadki že vidno naznanjajo materinstvo.

Kot gozdar se vsak dan srečujem z gozdom. Vedno znova dobivam občutek, da me napolnjuje z močjo, ki bi jo lahko imenoval tudi življenjska energija. Nikoli je ne bom zaznal v celoti, vem pa, da obvladuje vso naravo in jo vodi v prebujanje.

Tudi ljudje smo vključeni v ta življenjski krog prebujanja in odmiranja.

In kakšen je naš odnos do gozda in okolja?

Čeprav je na videz številnim občanom in občankam varovanje krajinskih gozdov in narave pomembno življenjsko poslanstvo in ga ovekovečujejo z lepo zvenečimi besedami, se vendarle z njim nekateri le spogledujejo.

Sodeč po divjih odlagališčih, na katerih najdemo vse, kar naša ljuba domovina premore in ne sodi v gozd, lahko ugotovljamo, da smo v tem primeru na zelo prilehni stopnji osveščenosti in kulture.

Ko sem nedavno po gozdu štel ta odlagališča, jih je bilo toliko, da me je postalo strah. Ne bom našteval, kaj vse ljudje puščajo v gozdu. Če pomislim samo na embalažo, ki se po ugotovitvah strokovnjakov tudi v sto letih ne razgradi, ali na tisto avtomobilsko z akumulatorji in odpadnim oljem ter škodljivimi snovmi, ki odteka v naše vode, postanem resnično zaskrbljen, da bo naš gozd postal smetišče in voda ne bo le oporečna, temveč se bomo zastrupljali z njo.

Mnogo bomo morali vsi skupaj še postoriti na tem področju, če bomo hoteli v Evropo. Nič slabega bi ne bilo, ko bi se načrtno in celostno

vključile v ekološko kot način življenja vse osnovne in srednje šole pri nas. To je mednarodni projekt, katerega cilj je človek, osveščen o varstvu narave in okolja. Lani je bilo v Sloveniji vključenih v ta projekt 60 šol. Pri izvedbi pa sodelujejo poleg učencev in učiteljev tudi vodstva šol, starši, predstavniki lokalnih skupnosti in društva. Nekatere šole so bile nagrajene s tovrstnimi mednarodnimi zastavami.

Kdor ne vidi napak v življenju, ne vidi rešitev. Če nanje ne bomo opozarjali, jih tudi nikoli rešili ne bomo. Lahko bi tudi rekli: Kdor z gozdom ne trpi, naj se z njim ne krepki.

Začeti pa moramo seveda pri vzgoji samega sebe.

Pregovor pravi: "Kjer se osel valja, tudi pusti svojo dlako!"

Jože Primc

Zamudo pri odvozu odpadkov so s pridom izkoristili tudi Romi iz Kužljeva. S kupov po vsej občini so marljivo zbirali uporabne stvari, posebno kovine. Ogromen kup starega železa in drugih kovin je Miha ocenil na 6000 DEM.

DIVJA ODLAGALIŠČA

Res ne vemo, kako ima lahko voznik traktorja Urssus iz Stične tako brezčutno srce, da je 2. maja letos ob 19.55. pripeljal in odložil smeti kar na vodovarovano območje v zapuščenem peskokopu, v kraju Potok pri Stični.

Pa bo spet, tako kot vsako leto, že skorajda stara pesem. Člani regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica vsako leto na novo čistijo naravno okolje, zaradi neosveščenih občanov. Žal pa onesnaževalec okolja zaradi ohlapne zakonodaje najpogosteje ostane nekažnovan.

RDEG-Ivančna Gorica
ekološka patrila

Čistilne akcije in odvoz odpadkov Joj, kam bi del? I, kjer si vzel!

Odslužil vam je pralni stroj, hladilnik ali pa skrinja. Še bi lahko naštevali majhne, malo večje in velike gospodinjske aparate, ki ste jih morali zamenjati. Vsako leto jih je več. Gospodinjstva se tudi na deželi posodablajo. Žal pa imajo vsi ti pripomočki omejeno življenjsko dobo.

Kam z njimi, ko jih ne potrebujete več?

V mestih so se že kmalu zavedli težav meščanov in odpadke za davkoplačevalski denar začeli odvažati na deponije. Na podeželju pa so si odgovorni dolgo zatiskali oči, ker pač nihče ni posebej sitnaril. Lastniki so odslužene stvari enostavno odvažali v gozdove. Jih bo že zemlja "požrla"! Posledic takega "požiranja" se ni nihče zavedal. Še danes so taki, ki na onesnaženje podtalnice nočejo pomisliti.

No, pa so se tudi v naši občini pred leti zavedli nevarnosti onesnaževanja zemlje in podtalnice. Resnici na ljubo, šele takrat, ko so strokovnjaki ugotovili, da so naše vode onesnažene že na izviri.

Takrat, pred leti, smo v večini krajev na očiščevalni akcijah očistili dvorišča in gozdove vseh mogočih in nemogočih odpadkov. Ekološka zavest večine prebivalcev se je tako dvignila, da je bilo kar veselje pohajkovati po nekaterih gozdovih, saj so v njih kraljevale le srne, borovnice in gobe, pa včasih kak medved.

Pa je prišlo obdobje več kot dveh let, ko kosovnih odpadkov iz različnih razlogov ni nihče organizirano odvažal. Menda zaradi neurejene deponije, se je slišalo. Čudno, sedaj jih odvažata Dinos na svoje deponije. Zakaj in kdo tega ni mogel organizirati že prej? Ljudje

so čakali leto in več. Potem pa so nekateri zopet ubrali star način odstranjevanja odpadkov: v gozd, seveda. In vzgoja se je morala začeti znova.

Novica leta v Klasju o odvozu gospodinjskih kosovnih odpadkov je v občanih zopet prebudila že uspavano ekološko zavest. Na sestanku komunalcev, občinarjev, predsednikov krajevnih skupnosti, lovcev, ribičev in ekologov so enoglasno zahtevali tudi odvoz ostankov starih avtomobilov, vsaj še letos. Lastniki so namreč svoje dotrajano vozilo dolžni sami odpeljati na primerno odlagališče ali pa odvoz plačati. Županstvo se je tokrat, če smo prav razumeli, zadnjikrat odločilo, pokriti stroške odvoza starih avtomobilov.

In po vaseh so se v teh dneh nabrali ogromni kupi v glavnem starih avtomobilov. Urnik odvoza odpadkov, ki so ga sestavili na komunalni, je tako padel v vodo. Sestavljen je bil le za kosovne odpadke gospodinjstev. Za zamude pri odvozu ne moremo kriviti nikogar. Da bodo le vse odpeljali!

Zanimivo pri vsem tem pa je, da se odsluženi stroji in avtomobili vračajo tja, od koder so prišli. V mesto. Še bolje bi bilo, če bi se v tovarne. Mpralo se bo zgoditi tudi to.

Upamo samo, da na naslednji odvoz ne bomo čakali zopet dve leti. Nič manj ne bo občino veljal odvoz vsaki dve leti kot dvakrat na leto. Mar ni preprosto? Dvesto tovornjakov po dveh letih ali petdeset tovornjakov vsako leto dvakrat. Samo bolj čisto okolje bomo imeli.

Andrej Agnič

Delavci Dinos, ki jih je najelo Komunalno podjetje za odvoz kosovnih odpadkov na svojo deponijo, niso bili pripravljani na tako velike količine odpadkov. Po načrtu naj bi v enem dnevu odpeljali odpadke iz dveh krajevnih skupnosti. Pa se je zgodilo, da v dveh dneh še enega kupa v Ambrusu niso počistili.

Na Lučarjevem Kalu so se na akcijo zbiranja odpadkov dobro pripravili, tako da je pri čiščenju gozdov sodelovala večina vaščanov. Ugotavljali so, da je bila večina odpadkov "uvoženih" od drugje. Skupno so počistili tudi marsikatero dvorišče. Največ je bilo odsluženi avtomobilov. Za sodelujoče so člani turističnega društva GRČA pripravili piknik in prvomajsko kresovanje.

V skladu s 319. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99) objavljamo

SEZNAM URADNIH OSEB UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE, KI SO POOBlašČENE ZA VODENJE DEJANJ V UPRAVNEM POSTOPKU PRED IZDAJO ODLOČBE v skladu s 30. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku

ODDELEK	IME IN PRIIMEK DELAVCA	OBSEG POOBlašTILA
NAČELNICA UPRAVNE ENOTE	NEVENKA DOLGAN	ZA VSE UPRAVNE ZADEVE S PODROČJA DELA UPRAVNE ENOTE
ODDELEK ZA DRUČO UPRAVO, DRUGE UPRAVNE NALOGE IN SKUPNE ZADEVE	DREMEJ MEDVED OLGA	• sprejemanje vlog občanov
	GARVAS MIRA	• sprejem in odprema poštnih pošilk v odsotnosti Dremelj Medved Olge pa tudi: • sprejemanje vlog občanov
	PERME SLAVICA	• vojni invalidi in veterani ter žrtve vojnega nasilja • hramba statutih sindikalnih organizacij
ODDELEK ZA UPRAVNO NOTRANJE ZADEVE	ANDREJ STRUNA	• področje orožja in eksplozivnih snovi, javnih shodov in javnih prireditev ter javnega reda in • s področja društev
	MARIJA VIDRIH	• osebna in državljska stanja • potne listine in tujci • področje matičnih zedeve v odsotnosti Maruške Sever: • osebne izkaznice in register prebivalstva V odsotnosti Andreja Strune: • področje orožja in eksplozivnih snovi, javnih shodov in javnih prireditev ter javnega reda in • s področja društev
	MARIJA JANUČAR	• registracija motornih vozil • vozniška dovoljenja • osebna in državljska stanja, potne listine in tujci • osebne izkaznice in register prebivalstva • matične zadeve
	MARUŠKA SEVER	• osebne izkaznice in register prebivalstva • matične zadeve V odsotnosti Marije Vidrih tudi: • osebna in državljska stanja • potne listine in tujci.
	MARIJA VRHOVEC MIRJANA ANŽLOVAR	• matične zadeve • registracija motornih vozil • vozniška dovoljenja
	METKA LUKAN	• registracija motornih vozil • vozniška dovoljenja
	IRENA PONDRK	• registracija motornih vozil • vozniška dovoljenja
ODDELEK ZA KMETIJSTVO IN GOSPODARSTVO	MARIJA PLANINA	• kmetijstvo, • denacionalizacija kmetijskih zemljišč, gozdov, kmetijskih gospodarstev in zasebnih podjetij in • denacionalizacija stanovanjskih hiš, stanovanj, poslovnih stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč.
	ANDREJA SPORN	• kmetijstvo, • denacionalizacija kmetijskih zemljišč, gozdov, kmetijskih gospodarstev in zasebnih podjetij
	ZVONKA GABRIJEL	• kmetijstvo, • denacionalizacija kmetijskih zemljišč, gozdov, kmetijskih gospodarstev in zasebnih podjetij
	MARJETA ŠTEPEC JOŽICA DEMBSKY	• kmetijstvo • gospodarske dejavnosti • ekonomski odnosi in razvoj
	JULIJA PAJK	• ponudbe za prodajo kmetijskega zemljišča oziroma gozda
ODDELEK ZA OKOLJE IN PROSTOR	ERIKA RADI PODOBNIK	• lokacijska, gradbena, enotna dovoljenja za gradnjo, uporabna dovoljenja, prigrisavitve del in vodnogospodarska soglasja, • denacionalizacija stanovanjskih hiš, stanovanj, poslovnih stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč
	ANDREJ VIVOD	• lokacijska, gradbena, enotna dovoljenja za gradnjo in uporabna dovoljenja ter prigrisavitve del
	MILIVOJ URŠIČ	• lokacijska, gradbena, enotna dovoljenja za gradnjo in uporabna dovoljenja ter prigrisavitve del
	VIDIC ALOJZIJA	• lokacijska, gradbena, enotna dovoljenja za gradnjo in uporabna dovoljenja, prigrisavitve del ter vodnogospodarska soglasja
	MENCIN SILVA	• lokacijska, gradbena, enotna dovoljenja za gradnjo in uporabna dovoljenja, prigrisavitve del ter vodnogospodarska soglasja

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
NAČELNICA
UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

V skladu s 319. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99) objavljamo

SEZNAM URADNIH OSEB UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE, KI SO POOBlašČENE ZA VODENJE DEJANJ V UPRAVNEM POSTOPKU PRED IZDAJO ODLOČBE v skladu s 30. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku na KRAJEVNEM URADU IVANČNA GORICA

ODDELEK	IME IN PRIIMEK DELAVCA	OBSEG POOBlašTILA
ODDELEK ZA UPRAVNO NOTRANJE ZADEVE Krajevni urad Ivančna Gorica	SONJA MARAVIČ v času njene odsotnosti pa: MARIJA VRHOVEC, MARUŠKA SEVER ali MARIJA VIDRIH	• matične zadeve

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
NAČELNICA
UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

V skladu s 319. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99) objavljamo

SEZNAM URADNIH OSEB UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE, KI SO POOBlašČENE ZA VODENJE DEJANJ V UPRAVNEM POSTOPKU PRED IZDAJO ODLOČBE v skladu s 30. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku na KRAJEVNEM URADU DOBREPOLJE

ODDELEK	IME IN PRIIMEK DELAVCA	OBSEG POOBlašTILA
ODDELEK ZA UPRAVNO NOTRANJE ZADEVE Krajevni urad Dobrepolje	MARIJA JANUČAR v času njene odsotnosti pa: MARIJA VRHOVEC ali MARUŠKA SEVER	• matične zadeve

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
NAČELNICA
UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

V skladu s 319. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 80/99) objavljamo

SEZNAM URADNIH OSEB UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE, KI SO POOBlašČENE ZA ODLOČANJE O UPRAVNIH STVAREH v skladu s 28. Členom Zakona o splošnem upravnem postopku

ODDELEK	IME IN PRIIMEK DELAVCA	OBSEG POOBlašTILA
NAČELNICA UPRAVNE ENOTE	NEVENKA DOLGAN	ZA VSE UPRAVNE ZADEVE S PODROČJA DELA UPRAVNE ENOTE
ODDELEK ZA UPRAVNO NOTRANJE ZADEVE	ANDREJ STRUNA	• izdajanje orožnih listin, • potnih listin, • dovoljenj za bivanje tujca • prometnih dovoljenj in • voznških dovoljenj.
	MARIJA VIDRIH	• izdajanje osebnih izkaznic za tujce v odsotnosti Andreja Strune pa tudi: • izdajanje dovoljenj za bivanje tujcev in • izdajanje potnih listin
	MARIJA JANUČAR	• izdajanje prometnih dovoljenj in • izdajanje voznških dovoljenj
	MARUŠKA SEVER - pooblastilo velja v času odsotnosti Marije Vidrih MIRJANA ANŽLOVAR	• izdajanje osebnih izkaznic za tujce
	METKA LUKAN	• izdajanje prometnih dovoljenj in • izdajanje voznških dovoljenj
	IRENA PONDRK	• izdajanje prometnih dovoljenj in • izdajanje voznških dovoljenj
ODDELEK ZA KMETIJSTVO IN GOSPODARSTVO	MARIJA PLANINA	• izdajanje odločb s področja kmetijstva, • denacionalizacije kmetijskih zemljišč, gozdov, kmetijskih gospodarstev in zasebnih podjetij in • denacionalizacije stanovanjskih hiš, stanovanj, poslovnih stavb, poslovnih prostorov in stavbnih zemljišč.
	JOŽICA DEMBSKY	• prenehanja delovnega razmerja pri zasebnih delodajalcih ter • izdajanje delovnih knjižic ter vpis sprememb v delovne knjižice.
	JULIJA PAJK - pooblastilo velja v odsotnosti referentke Jožice Dembsky	• izdajanje prometnih dovoljenj in • izdajanje voznških dovoljenj
ODDELEK ZA OKOLJE IN PROSTOR	SILVA MENCIN	• registracija najemnih pogodb po 41. členu stanovanjskega zakona.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
NAČELNICA
UPRAVNE ENOTE GROSUPLJE

KRATKE KULTURNE

(pripravlja Ksenija M.)

RAZSTAVA 2000 LET KRŠČANSTVA NA SLOVENSKEM

Verski muzej v stiškem samostanu si je dodobra utrdil ugled v slovenskem prostoru tudi s svojimi razstavami. Izvedeli smo, da zopet pripravljajo imenitno razstavo, ki bo nared verjetno po poletnih počitnicah. Njen naslov se glasi 2000 let krščanstva na Slovenskem. Veliko dela bo do takrat tudi v stiški restavratski delavnici, nam je zaupala priznana restavratorka Darja Srebnik.

KD DOBREPOLJE - PREJ V ISTI OBČINI, SEDAJ LJUBI GOSTJE

Z dobrepoljsko občino smo si včasih delili skupno, grosupeljsko občino. Odkar ni več tako, stare znance vseeno radi sprejmemo, ko nam pridejo v goste. Tako je bilo v stiški dvorani 5. maja, ko smo toplo sprejeli gledališko igro Navaden človek skupine Scena iz KD Dobrepolje. Igralci so nam popestrili večer z obilico smeha, zabave in zanimivih spletk. Druženje je bilo prijetno.

DRZNE IN LEPI - RAZRED ZASE

Gledališka skupina Drzne in lepi iz Stične uspešno gostuje z igro letošnje sezone Arzenik in stare čipke. Na gostovanju pri sosedih v Grosupljem se je po igri večja skupina gledalcev živahno in navdušeno pomenkovala o uprizoritvi, igralcih in režiserju. Nič zavidljivo so ugotovili, da so le-ti razred zase.

KRATKOHLAČNIKI V KOČEVJU

Otroška gledališka skupina iz Zagradca, Kratkohlačniki, ki se je na občinski reviji uvrstila na medobčinsko revijo, je že potovala v Kočevje, kjer je le-ta potekala. Na oceno še čakajo, sicer pa so se imeli lepo in so dali vse od sebe.

KULTURA DRUŽENJA NA GRADIŠČU

O kresovanju na Gradišču veste že vse, saj je večina od vas preživela prijetno nočno druženje ob kresu prav tam. Po poznavalskih ocenah je planinsko točko ta večer obiskalo 4000 ljudi, rekordi pa so padli tudi na drugih področjih. Verjetno jih večino že poznate, ne veste pa, da so fantje naslednji dan pospravljali smeti od sedme ure zjutraj do treh popoldan.

AMBRUS NA ODRU

V Ambrusu se vztrajno pripravljajo na premiero gledališke igre Mama je umrla dvakrat, medtem ko se drugod gledališka sezona že zaključuje. Vzrok za njihovo zamudo je v tem, da še vedno nimajo odra v dvorani. Pa se je te dni vendarle premaknilo na bolje. Odr je v gradnji, režiser Robert Bradač in njegovi igralci se že veselijo igre na njem. Upajo na premiero ob koncu maja.

URŠA KOZELJ IN JANA VRANIČ NAGRAJENI

Uprava za obrambo Ljubljana je lani ob koncu leta objavila natečaj za literarne in likovne izdelke na temo Potres in ga posredovala šolam in vrtcem na območju svoje regije. Urša Kozelj iz OŠ Stična je prejela nagrado za spis, Jana Vranič iz OŠ Šentvid pa za svoj likovni izdelek. Sodelovalo je 38 osnovnih šol in 15 vrtcev.

KOROŠKI PRIJATELJI SO NAS OČARALI

(ob gostovanju SPD Bilka iz Bilčovsa)

Igralci z avstrijske Koroške SPD Bilka iz Bilčovsa na gostovanju v Stični.

Konec aprila so na povabilo stiške igralske skupine Drzne in lepi prišli med nas igralci slovenskega prosvetnega društva Bilka iz Bilčovsa na avstrijskem Koroškem. Prijateljske vezi so nastale po posredovanju Toneta Cilenška z Vira pri Stični, ki je v študentskih letih zahajal na avstrijsko Koroško in ostal koroškim Slovincem vsa leta zvest in dober prijatelj.

Občinstvu so se gostje predstavili s komedijo Gugalnik srbskega avtorja Novaka - Novaka v prevodu oz. priredbi Dušana Tomšeta. Ob gladko tekočem dogajanju na odru in ob sproščeni, naravni igri smo se gledalci lahko nasmejali zgodam in nezgodam mladega sodobnega zakonskega para. Hitrico, sanje o uspešnosti in mnoge stresne situacije sodobnega življenja pač vsi poznamo. Avtor nam je le podpržal ogledalo, v katerem se je vsaj na trenutke vsakdo od nas lahko prepoznal.

BILKA SE PREDSTAVI

V pogovoru z go. Kristo Krušič iz vasi Čahorče blizu Kotmare vasi smo izvedeli, da jim igranje in petje v okviru SPD Bilka pomeni priliko za druženje med sorodniki in prijatelji. Njihova odrasla igralska skupina je

zrasla iz mladinske. Igrajo namreč, odkar pomnijo. Druženje v Bilki jim je dobrodošla prilika za ohranjanje slovenske kulturne in jezikovne identitete v avstrijskem prostoru.

Odrasli pripravijo predstavo le vsaki dve leti, saj imajo vsak svoje delo in družinske obveznosti. Gospa Krušičeva je po poklicu delovna terapevtka; v skupini pa so še kmetje, mizar, prodajalka, avtomehanic, bodoča učiteljica...

Sceno so pripravili sami. Kot smo že omenili, je namreč eden od skupine po poklicu mizar. Odrska postavitve je bila prijetna, okusna in funkcionalna. Režiserka Bernarda Gašperšič je "uvožena" z Jesenic. Pri njih je pripravila že devet predstav. Tudi sicer so deležni pomoči matične domovine, saj se vsako leto udeležujejo gledališkega seminarja v Fiesi, ki ga prireja Slovenija za zamejske Slovence.

SPD Bilka letos praznuje 90-letnico ustanovitve. V društvu delujejo odrasla in mladinska igralska skupina ter mešani in moški pevski zbor. Vse njihove projekte financira deloma občina Bilčovs, deloma zvezna vlada na Dunaju in slovenske krovne organizacije. Skupina gostuje

po avstrijskem Koroškem (načrtujejo gostovanja v Pliberku, Borovljah, Kotmari vasi, Šentjanžu), junija gredo med zamejske Slovence v Trst, prišli so k nam v Stično, pevski zbor pa je povabljen v Podčetrtek (in upam, da tudi na srečanje pevskih zborov v Šentvid pri Stični). Vsako jesen pripravijo vrsto glasbenih prireditev Bilčovska jesen, kjer se srečujejo razne glasbene skupine, ki so mladim bližje.

Najraje igrajo v dvorani domače gostilne Pri Miklavžu. Kadar je ta premajhna, pa se zatečejo v avlo domače osnovne šole. Vedno jih domače občinstvo radovedno in hvaležno sprejema.

KOROŠKI PRIJATELJI SO NAS OČARALI

Pa ne morda samo zaradi igre, ki je bila vsekakor dobra, pač pa zaradi njihove preproste in pristrčne ljubezni do maternega slovenskega jezika, ki v okolju, v katerem žive, ni vedno prijazno sprejet. Očarali so nas, ker svojo drugačnost negujejo in so nanjo ponosni. Ker to svojo drugačnost tudi pogumno živijo in z njo bogatijo ne le sebe, temveč tudi okolje, kjer živijo in delajo.

Ob tem jim lahko zaželimo le vse najboljše v prihodnosti. Upamo, da se bodo naše medsebojne prijateljske vezi le še utrjevale in razvijale. Tako bomo lahko bogatili drug drugega. In se drug od drugega tudi kaj naučili. Na primer ljubezni in spoštovanja do maternega jezika in kulture.

Evropa jutrišnjega dne naj bi bila Evropa mnogih jezikov in kultur. Ta mnogokulturnost predstavlja neizmerno bogastvo stare celine. Tega se morda najbolj zavedajo manjšine in mali narodi, zato so za Evropo neprecenljiv zaklad.

Tudi zato smo bili naših rojakov z onstran meje veseli.

M.A. Ficko

KNJIGA, KI PRINAŠA SONCE

Malo je knjig, v katerih avtorju uspe tako neposredno, zabavno, pronicljivo in razumljivo opisati življenjski utrip upokoencev, kot je to uspelo upokoencu Danielu Artičku. V knjigi s pomenljivim naslovom Nak, nimam časa! spodbuja svoje stanovske kolege, naj se veselijo vsakega dne, ki jim je podarjen. Predlaga jim, naj opustijo slabo voljo, nerganje, pritoževanje in občutek odrinjenosti ter izkoristijo priložnosti, ki se jim ponujajo za kakovostno preživljanje časa.

Z upokojitvijo se namreč svet ne podre, ampak dobi le drugačno podobo. Vse je odvisno od človekove naravnosti. Še več. V tem obdobju se lahko človek posveti stvarim, za katere mu je prej zmanjkvalo časa. Kdor hoče resnično izkoristiti čas, ki mu še ostaja, si ga bo tudi vzela. Nak, nimam časa! bo rekel vsemu, kar mu jemlje voljo do življenja, in zagrabil vse dobro, kar se mu ponuja. Še je sonce za upokoence, le predati se mu morajo.

Avtor spodbuja druženje upoko-

jencev, medsebojno pomoč in sodelovanje ter razvijanje zavesti o njihovih skupnih interesih. Ugotavlja, da imajo "sivci", kot jih imenuje, več možnosti za uveljavljanje svojih interesov, kot si mislijo. Zase bi lahko storili več, če bi le izrazili vsaj delček svoje potencialne gospodarske, politične in družbene moči.

Aktualno zasnovana knjiga zajema celo paleto tem iz upokoenskega življenja. Vsak upokojenec lahko v njej najde sebe. Vendar ni namenjena zgolj njim, ampak tudi bralcem, ki jih pokoj še čaka. Prebujajo upokoence in hkrati prispeva k večjemu razumevanju med upokojenci in mlajšimi generacijami. V poglavju, kjer se ukvarja s številom "sivcev", se avtor opira na zanesljive statistične podatke, kar daje dodatno verodostojnost njegovemu pisanju. Piko na i že sicer razgibanemu branju postavljajo sočni grafiti na upokoenske teme. Pripoved je obarvana s humorjem, ki sprošča, sočen in berljiv jezik pa skrbi, da se bralci kratkočasijo tudi takrat, ko naletijo na t. i. resne teme.

Pisec se v petnajstih poglavjih loteva vsakodnevnega upokoenskega utripa. Odgovarja na izgovore o pomanjkanju časa in se loteva mozaika sive ekonomije. Dotakne se osamljenosti in možnosti za njeno premostitev. Sprašuje se, ali so upokojenci res največji državni problem, kot bi jih nekateri radi prikazali. Mnogi mislijo, da se je treba s starostjo odpovedati izkazovanju ljubezni, Artiček pa je prepričan, da imajo prav "penzionisti" največ časa za ljubljene osebe. Enako velja za praznovanje, zlasti ko se srečajo stari prijatelji. Na svoj račun pridejo vsi, ki jih zanima, kako naj na starost ravnajo z denarjem. Avtor ne more mimo priljubljenega konjička "sivcev" - obiskovanja zdravnikov - ustavi pa se tudi pri zadnjem dejanju - odhodu.

Knjigo je izdala založba Debora, kjer jo lahko tudi naročite. Cena je 10-odstotnim popustom znaša 2.450 tolarjev.

Boštjan Grošelj

REVIJA PEVSKIH ZBOROV

V prejšnji številki Klasja smo pisali o sezoni občinskih revij. Sodelujoče na gledaliških, folklornih in pevskih revijah smo povprašali o njihovem odnosu do revij, njihovih pripravah nanje, o selektorjih, ocenah, pripombah itd. Tu so odgovori

nekaj udeleženk območne revije otroških pevskih skupin. Iz naše občine so sodelovale Majda Adamič s skupino Vrta Marjetica, Jasmina Zupančič iz OŠ Višnja Gora, Marta Okorn iz OŠ Stična, Marta Steklasa iz OŠ Šentvid in Tanja Tomažič iz

Glasbene šole Grosuplje - enota Ivančna Gorica. Revija je potekala v OŠ Ferdo Vesel v organizaciji Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti Ivančna Gorica. (KM)

ZBOROVODKINJA MAJDA ADAMIČ - VVZ Ivančna Gorica

Z otroki iz vrta Marjetica se udeležujem občinskih pevskih revij od leta 1997. Revija meni in otrokom pomeni dodatno motivacijo za vaje. Misel na nastop da otrokom namreč občutek odgovornosti in hkrati občutek, da delajo nekaj lepega. Včasih sem otrokom hotela vcepiti tudi nekaj tekmovalnega duha, vendar smo vsi skupaj ugotovili, da je najpomembnejše to, da pojejo z občutkom in srcem, kar prinese večje zadovoljstvo kot vse nagrade in pohvale. Mogoče smo se tudi zaradi tega uvrstili na medobčinsko revijo. Menim, da so bili tudi drugi zbori izvrstni, organizacija pa brez pripomb.

ZBOROVODKINJA MARTA OKORN - OŠ Stična

Na letošnji območni reviji otroških pevskih zborov sem sodelovala petič.

Pouk na podružnični šoli v Stični se izvaja šesto leto. Ko se je pred petimi leti število otrok povečalo in smo imeli na šoli tri oddelke, je začel delovati tudi otroški pevski zbor. Z veliko volje in veselja smo začeli vaditi in uspešno nastopati v kraju, na šolskih prireditvah in revijah pevskih zborov.

in druženja s prijatelji. Vsem skupaj nam to daje zadovoljstvo pri delu.

Revija, ki je potekala na OŠ v Šentvidu, je bila zelo dobro pripravljena. Menim, da je tu najprimernejši prostor v naši okolici za izvedbo te vrste prireditev, saj je število nastopajočih zelo veliko. Tu ima vsak zbor prostor, da se pred nastopom in po njem primerno uredi.

Ko pa smo na šoli pričeli s poukom tudi v popoldanskem času, so se pojavile organizacijske težave glede časovne izvedbe vaj. Vaje imamo enkrat tedensko in že na začetku šolskega leta se vestno pripravljamo na nastope, ki so predvideni. Udeležba na nastopih pa ni edini cilj, ki ga želimo doseči. Želimo si predvsem veselja pri delu

Ker smo bili letos na vrsti proti koncu programa, smo si ogledali večino zborov, ki so nastopali pred nami. Za vsakega pevca je to tudi bogata izkušnja, ki mu omogoča lastno doživljanje in oblikovanje vrednot glasbenega doživljanja.

S svojim nastopom smo bili zelo zadovoljni, čeprav se letos nismo

uvrstili na medobmočno revijo. Zadovoljni smo, da s svojim petjem ohranjamo slovensko kulturo in vzgajamo mlade generacije pevcev, ki svoje dosežke pokažejo tudi drugim. In revija pevskih zborov je prava priložnost za to.

ZBOROVODKINJA JASMINA ZUPANČIČ - OŠ Višnja Gora

Otroški pevski zbor podružnične šole Višnja Gora vodim že drugo leto. Tako kot lani smo se tudi letos udeležili revije otroških pevskih zborov. Na revijo smo se veliko pripravljali. Učenci vaje in priprave na nastope zelo redno obiskujejo. Veselijo se vseh nastopov. Z odprtjem nove šole v Višnji Gori v letošnjem šolskem letu pa smo učitelji in učenci dobili več možnosti za uspešno delo.

Nastope pevskih zborov, ki so se udeležili letošnje revije v Šentvidu pri Stični smo si ogledali in se ob njih učili.

Zahvaljujemo se Robertu Kohku za spremljavo na klavirju.

LETNO GLEDALIŠČE NA MULJAVI

23. junij 2000, ob 21.00 - premiera:
Josip Jurčič: KLOŠTRSKI ŽOLNIR

- Dramatizacija in režija: DANICA KASTELIC
- Izvedba: KD Josip Jurčič Muljava

Ponovitve:

24. junij, 30. junij in 1., 7. in 8. julij 2000, ob 21.00

EXTEMPORE - Muljava 2000

11. ustvarjalno srečanje slovenskih slikarjev Extempore Muljava 2000 bo 26. in 27. maja 2000 na Jurčičevi domačiji na Muljavi.

Vabljeni na odprtje razstave v soboto, 27. maja 2000, ob 19. uri v galerijo Kresnička na Muljavi.

UJETIH VIŠNJANOV TOŽBA

*Že je leto naokrog,
kar gradite cesto Bič,
ni še konca nam nadlog,
drugega pa ni tu nič:
naše mesto je zemljišče
hrupa, praha zbirališče
za prevoze SCT,
ljubi DARS, tako ne gre!
Tovornjaki, težki stroji,
sem in tja vsak hip oboji,
ta podre ti kolov pet
in ograja gre v nered,
oni v mejo te potiska
in drvi kot nora Liska,
kozel Lisec v Višnji Gori
ves preplašen gleda doli:
Dolgé izpred desetih let
postavili ste kar na led:
proti hrupu ni ograje,
v cesti same so kotanje,
Višnjica je plitva, plitva,
za poplave prava pril'ka.
Ni obvoza po sredini,
ki promet bi nam uredil,
dolg je star že desetletje,
to je res že staro petje.
Le zakaj smo za Dolenjko dali
naše rodne are in hektare,
oh, še mi bi nagajali!*

Mihaela Zajc

KRATKE KULTURNE

NOVA LIKOVNA RAZSTAVA V KNJIŽNICI V IVANČNI GORICI

Mala bo v knjižnici v Ivančni Gorici na ogled nova likovna razstava. Občudovali boste lahko likovno ustvarjalnost Jelke Rojec. Predstavili vam jo bomo v naslednji številki Klasja.

70 LET ANTONA ZALETELJA

Člani Stiškega kvarteta so nam zaupali, da bo njihov član Anton Zaletelj kmalu praznoval svoj 70. rojstni dan. Sicer neumornemu stiškemu pevcu, pa tudi igralcu, kronistu in dobitniku Jurčičevega priznanja želimo vse najboljše, veliko zdravja, mnogo let in - mogoče pridemo na torto.

SONJA ŠTEPEC DO KLAVIRSKÉ MEDALJE

Sonja Štepec iz Stične je dobitnica 2. nagrade na letošnjem mednarodnem klavirskem tekmovanju v Italiji, v Pietra di Ligue, v kategoriji A do 9. leta starosti. Do absolutne zmage jo je ločilo le devet točk. Uspeh je dosegla pod mentorstvom mag. Lorene Mihelač.

HARMONIKARJI V ZAGRADCU

V Osnovni šoli Zagradec je potekal začetni tečaj igranja na diatonično harmoniko, ki ga je vodil profesor glasbe in odlični poznavalec in ljubitelj frajtonarice, gospod Zoran Lupinc, za organizacijo pa sem poskrbel Brane Jankovec. Tečaj, ki je potekal od decembra 99 do maja 2000, je obiskovalo deset učencev, ki so ob zaključku prejeli priznanja in kaseto mentorja Zorana Lupinca. Končal se je ob vsesplošnem zadovoljstvu udeležencev, zato smo se dogovorili, da se jeseni prične tudi nadaljevalni tečaj, na katerega ste vabljeni vsi, ki si želite izpopolniti svoje igranje na diatonično harmoniko. Vsi udeleženci se ob tej priložnosti zahvaljujemo ravnateljici ge. Marinki Piškuri in g. Cirilu Mišmašu za šolske prostore, ki so nam jih prijazno odstopili.

Brane Jankovec

Zaljubljenca v podzemni železnici

Gledališka skupina Srednje šole Josipa Jurčiča je v letošnjem šolskem letu pod mentorstvom prof. Vesne Celarc pripravila moderno delo francoskega avtorja Tardieuxa Zaljubljenca v podzemni železnici. Gre za primer moderne gledališča absurda. Mladim igralcem je uspelo prikazati sodobno velemestno življenje, v katerem nihče nima časa za sočloveka, saj ga zaposlujejo le lastne skrbi in problemi. Medčloveško nerazumevanje in odtujenost silita posameznika v sanjski svet, kamor se rešuje pred pritiski okolja. Samo zaljubljenca končno uspe premagati odtujenost in najti pot drug do drugega.

Dijaki so predstavo odigrali iznajdljivo in z mladostno zagnanostjo. Ker so vsi (dijaki in profesorji) zaposleni z rednim šolskim delom, jim gre za trud še toliko večje priznanje.

Ana Ficko

ŠVIG za mlade željne šviganja

Z letošnjim letom smo bogatejši za klub študentov in dijakov z imenom ŠVIG, ki združuje mlade občin Ivančna Gorica, Grosuplje in Dobropolje. Namen tega kluba je, da bi se študenti in dijaki spoznali med seboj, se podali na kakšen izlet ali potovanje, vzpodbudil pa naj bi tudi športne dejavnosti. Svojim članom ŠVIG obljublja še razne popuste in omogoča izpeljavo zanimivih projektov, ki so se morda komu že porodili v glavi, pa jim sam ni kos.

Najpomembnejše je to, da ni treba plačati članarine, kar pomeni veliko zabave in ugodnosti brez stroškov. Vsi, ki bi se radi včlanili v ŠVIG, morajo izpolniti prijavnico, ki jo lahko dobijo pri Urošu Zupančiču (Grintovec 28, Višnja Gora; 041/877 277; u.z@siol.net), zraven pa priložiti še potrdilo o šolanju.

Klub študentov in dijakov
ŠVIG

TRINAJSTI IN ŠTIRINAJSTI MAREC 2000 V KULTURNEM DOMU GROSUPLJE LAHKO IMENUJEMO PRAVI OTROŠKI GLEDALIŠKI MARATON

UHLJI TAKŠNI IN DRUGAČNI, Zajčki - VVZ Kekec Grosuplje.

Produkcija je velika, navdušenje tudi. Najbrž je to pravi čas, da začnemo razmišljati tudi o boljši kvaliteti predstav in bolj odločni podpori šol tej dejavnosti: več načrt-nih ogledov predstav in več izobraževanja za mlade igralce in njihove mentorje.

Kot selektorica sem si do 28. marca 2000 ogledala kar pet območnih srečanj otroških gledaliških, lutkovnih in mladinskih skupin v Kočevju, Cerknici, Ljubljani in okolici (Rakitna), Ljubnem in Grosupljem. Vsega skupaj torej kar devetintrideset predstav. Od tega je krepak delež odmerjen za našo

bili prijetna osvežitev, povabljeni tudi naslednje leto.

Mladi igralci, naj povem da jih je bilo vseh skupaj 235, pa so bili letos še posebno radovedni. Hoteli so povratno informacijo o njihovi igri na odru kar takoj. Upam, da zato, ker si želijo biti naslednje leto samo še boljši.

Teksti so bili letos raznovrstni - od čiste pravljice do glasbene pravljice k hladni odtujenosti današnjega časa, ki vodi v drogo in kriminal. Najpopularnejša je bila igra Vike Grobovšek z naslovom Kaj se skriva za velikim trebuhom, ki smo jo videli

PRAVLJICA O POMLADI - gledališka skupina Ostržek OŠ Ponikve.

Območno izpostavo Ivančna Gorica, saj se je na srečanje prijavilo kar štirinajst skupin, med temi le ena lutkovna in dve mladinski. Torej je stanje dobro, zanimanje za gledališče veliko. Menim le, da bi morale šole malo bolj podpreti mentorice pri njihovem delu in izobraževanju (ogledati si čim več predstav z igralci vred, se udeležiti različnih delavnic in s tem izboljšati izbor otroških dramskih tekstov). Vse to pomaga in dobro vpliva na rojstvo izvirne ideje, ki varno pripelje do gledališke predstave. Do njene prepričljivosti, vzemirljivosti, sproščenosti in seveda dobre igre.

Skupin je vsako leto več, letos kar tri več kot lani. Med igro je veliko manj zadreg. To pomeni tudi bolj tekočo predstavo in boljšo seznanjenost z vsebino.

Pohvaliti moram mentorje, ki otroke za igro navdušijo, in kljub vsem okoliščinam (izmenski pouk, vozni red prevozov šolarjev, vedno premalo denarja, usklajevanje z ostalimi dejavnostmi...) stvari pripeljejo do konca. Lepo pozdravljam tiste, ki so se prvič predstavili. Ker so

uprizorjeno kar trikrat.

Gledališče za razliko od drugih umetnosti v sebi združuje besedo, gib, sceno in kostume ter glasbo. Te komponente združiti v estetsko in jasno podobo, je kar zapleteno. Posebej pa otroci potrebujejo čisto opredelitev prostora in vsebine, seveda še bolj natančno kot malo starejši. Potem so prepričljivi in igra je bolj sproščena. Zato je dobro, da sta mentorici vsaj dve, saj ena sama težko zmore usklajevati delo z otroki - igro in obenem še tehnično stran predstave.

Seveda pa se pri skupinah, ki so iz višje stopnje in o življenju že drugače razmišljajo, zahteva več in drugače. Če igrajo zahtevnejši tekst, je tu že pomembnejša dramaturgija; probleme, ki jih le-ta obravnava, je tako treba temeljito obdelati. In spet se mentorju odpira nov način dela z mladimi igralci.

Predstava mora funkcionirati kot živ organizem: z začetkom, jasno opredeljenim vrhom in končnim razpletom. Pogovoriti se je treba, kako mlade igralce pripeljati na samosvoj

način do tega. Brez te jasnosti se lahko na odru zgodi samo kaos, zatikanje pri tekstu, slab ritem predstave pa še kaj. Sicer pa velja tudi pravilo, da se učitelj od učenca kaj nauči, seveda če ga pravilno usmerja. Torej odprite mladim igralcem vrata svobode, dopustite jim skok v svet domišljije, ki jim je kot radovednim bitjem že v naravi. In če sami zahtevajo še več, naj bi jim dali še več.

Na medobmočnem srečanju v Kočevju, kjer se bo predstavilo enajst skupin, nas bodo zastopale tri skupine: Zajčki VVZ Kekec Grosuplje s predstavo Guida Genechteta: Uhlji takšni in drugačni, (mentorica Slavica Wechtersbach), gledališka skupina Ostržek OŠ Ponikve s predstavo Mateja Rodeta Pravljica o pomladi (mentorici Mateja Hočevar in Martina Prhaj) in otroška gledališka skupina Kratkohlačniki KD Zagradec s predstavo Vike Grobovšek Kaj se skriva za velikim trebuhom (mentorica Katja Šuštar). Skupino OŠ Šmarje-Sap To ni pravljica - priredba po Dragi Potočnjak (mentorica Betka Jamnik) pa bom zaradi vsebine igre predlagala v ogled selektorju za Festival gledaliških vizij.

Vsem skupinam še veliko nastopov in polnih dvoran. Saj je reakcija publike nekakšen motor za igralca. In naj tisti, ki delajo gledališče, ne pozabijo na njegovo magičnost. Saj predstave in teksti vedno ostajajo, uprizoritve in zasedbe pa se menjajo.

Mentorice in mladi igralci imajo težko nalogo, da pokažejo umetniški potencial teksta pa tudi svojo igralsko moč, energijo in odnos do sveta. Boljši bodo, več bo publika zahtevala od njih. In bolj zahtevna publika zna razločevati dobro od slabega.

Žal je v času populizma, ki ga zdaj živimo, publika vse manj zahtevna. In otroško gledališče ima v tem pogledu važno nalogo, daj je skorajda prvo, ki začne vzgajati mlado publiko. Le pogumno v atmosferi novih, še boljših predstav!

Simona Zorc Ramovš
za Sklad R Slovenije za LKD
OI Ivančna Gorica

MEDVEDKI NA SEMNJU - Medvedki - VVZ Kekec Grosuplje

DAN EVROPE NA MULJAVI

V galeriji Kresnička na Jurčičevi domačiji na Muljavi smo v četrtek, 11. maja 2000, počastili Dan Evrope z delovnim srečanjem mladih likovnih ustvarjalcev in odprtjem razstave.

Organizator dogodka Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti OI Ivančna Gorica je k sodelovanju povabil nad 30 učencev iz osnovnih šol občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančne Gorice ter Srednje šole Ivančna Gorica. Mladi so ustvarjali in se istočasno seznanjali s slovenskim vključevanjem v EU.

Ustvarjalno srečanje sta strokovno vodila akademski kipar Boris Prokofjev in prof. Sandi Zalar.

Razstavljena dela si oglejte v galeriji Kresnička na Jurčičevi domačiji na Muljavi od 11. do 27. maja 2000.

Razstava je vključena v akcijo ZPMS - Zveza Družin - "Za družine brezplačno".

Tatjana Lampret

CESTA NI IGRIŠČE

Bližajo se brezskrbni počitniški dnevi, ko bodo naši najmlajši varno igrišče poleg vrtca zamenjali za igrišča poleg svojih domov. Po vrtovih in tudi po bližnjem cestišču se bodo hoteli peljati s kolesom.

Da bi bili čim bolj varni na cesti in da cesta ne bi bila igrišče za naše otroke, so vzgojiteljice vrtca Čebelica iz Šentvida pri Stični pripravile projekt Otrok v prometu. Otroci iz skupine Metuljev so se pod vodstvom vzgojiteljice Marinke Koščak in pomočnice vzgojiteljice Tatjane Volkar sprehajali po bližnji okolici in ob prebujajoči se naravi spoznavali prometne znake in prometna sredstva ter se učili lepega vedenja na cesti. V svojo skupino so povabili gospoda policista, ki so ga nekateri otroci s strahom pričakovali, vendar pa so kmalu ugotovili, da je prijazen gospod, ki pomaga otrokom in odraslim, kadar imajo težave, kaznuje pa jih le takrat, kadar je to potrebno. Povabil jih je, naj si ogledajo policijsko postajo v Grosupljem. Otroci so njegovo vabilo z veseljem sprejeli in se z vlakom odpeljali na obisk. Vožnja je bila zanimiva, saj so se nekateri prvič peljali z vlakom, na njem pa so srečali tudi sprevodnika, ki jih je spremljal vso pot.

Na policijski postaji so se seznanili z delom policista in pravim policijskim vozilom. Domov so se odpeljali z avtobusom.

Ker v bližnji okolici niso mogli videti vseh prometnih sredstev, so obiskali tudi knjižnico, kjer so si ogledali knjige o letalskem in vodnem prometu.

Nato so se razdelili po skupinah in s pomočjo gospe Marinke in Tatjane izdelovali plakate, iz papirja pa so izdelali prometna sredstva in prometne znake.

Svoje znanje so nato preizkusili v prometnem kvizu, ki smo ga spremljali tudi starši. Poleg tega so nam predstavili tudi nekaj deklamacij, prepoznavali so različne oblike predmetov, znali ločiti so barve med seboj, klasificirali vozila itd.

V kvizu so bili zelo uspešni, zato jih je na koncu čakala tudi nagrada Zavarovalnice Triglav. Otroci, starši in vzgojiteljice se zahvaljujemo Zavarovalnici Triglav in Policijski postaji Grosuplje za gostoljubje in sodelovanje.

M.P

Mlinček KLIP, KLOP melje, melje pesmi, ki delajo mlade pevce...

VVZ Vrtec iz Ivančne Gorice je v izvedbi pevsko instrumentalne skupine MARJETICE iz vrtca Marjetica Ivančna Gorica, 18. maja predstavil glasbeno pravljico avtorice mag. Mire Voglar z naslovom KLIP, KLOP. Prijetna ustvaritev malih MARJETIC je bila posvečena Anici Černejevi ob 100-letnici njenega rojstva. Anice Černejeva se je rodila v Čadramu pri Slovenskih Konjicah. Bila je učiteljica in pisala je pesmi in pedagoške članke. Uveljavila se je kot najvidnejša slovenska pesnica.

Na pobudo in željo vzgojiteljice Majde Adamič po nečem novem, posebnem, se je ponovno odzvala mag. Mira Voglar, ki ji je ugodila z novo pravljico. K nastanku nove pravljice pa je pripomogla prav Anica Černejeva s kopico svojih pesmic, ki jih je ustvarila za najmlajše duše.

MATURANTSKI PLES 2000

V torek, 9. maja 2000, so letošnji maturantje Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice imeli v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma svoj maturantski ples. Kot vedno je prireditev potekala v svečanem, pa vendar zelo pristrnem vzdušju. Predstavilo se nam je sedem razredov, in sicer dva gimnazijska, trije ekonomski in dva razreda trgovcev. Skupaj približno 200 dijakov, ki se bodo letos spoprijeli z maturo ali zaključnim izpitom.

V programu, ki je letos potekal po scenariju Nine in v režiji Matije Milčinskega, so levji delež nosili dijaki sami, ki so pripravili zelo kvaliteten in človeško topel program.

ZAVEZNIŠTVO JE PRERASLO V PRIJATELJSTVO

To so poudarili dijaki v svojem nagovoru profesorjem in obema ravnateljicama, prof. Mileni Vrenčur in prof. Mariji Strnad. Tako oceno odnosov med dijaki in pedagoškimi delavci si šola gotovo zasluži. Kar je na tej šoli, vsej prostorski stiski navkljub, vedno očitno, je dejstvo, da imajo tako profesorji kot vodstveni delavci do dijakov in staršev zelo oseben in človeški odnos. Na premnogih šolah v Sloveniji takih odnosov ni.

Poleg znanja ti mladi ljudje visoko cenijo tudi vrednote, ki nam lepšajo življenje: dobroto, prijateljstvo, medsebojno pomoč, razumevanje... Ker so te vrednote v šoli lahko tudi živeli in doživljali, so si postali med seboj prijatelji in ne brezobzirni tekmeči, med njimi in profesorji pa so se stkale vezi prijateljstva in ne

zamer ali celo sovraštva.

VPETIM V LJUBEZEN IN HREPENENJE NAM JE BILO DAROVANO DRAGOCENO ŽIVLJENJE, ČUTIMO VAŠO LJUBEZEN, DRAGI STARŠI!

Tako so se svojim staršem zahvalili letošnji maturantje. Včasih, ko toliko mladih ljudi obupuje, ko se jim ne zdi vredno živeti, ko iščejo neštete nadomestke za izgubljeni svet topline in človeške bližine, je tako izražena zahvala staršem dokaz, da toplo družinsko okolje je in ostaja zibelka človekove sreče. Nenazadnje je tako izražena zahvala tudi dokaz velike osebne zrelosti in življenjske globine. Za oboje pa ima zasluge gotovo tudi šola, ki pri svojem vzgojnem delu skuša vrednote, ki so jih dijaki prinesli iz domačega okolja, dopolnjevati in ne razgrajevati.

RAZREDI SE PREDSTAVIJO

Po uvodnem delu prireditve je sledila izredno domiselno zasnovana predstavitev maturantov. Na oder so prihajali posamezno. Ko so prečkali oder, občinstvo ni vedelo, ali bi občudovalo visokorasla dekleta in postavne fante v svečanih oblekah ali njihove vsakokratne dvojnike na velikem videoekranu. Vsakdo se je namreč predstavil tudi s posnetkom iz svojega "najnežnejšega" obdobja. Bilo je prisrčno in zabavno.

Bilo je tudi optimistično. Pajkove mreže, ki so na odru simbolizirale zapletenost človeškega življenja, so maturanti ovesili z vrtnicami, simbolom mladosti in življenjske sile. Zaplesala je tudi baletka. Nevsiljivo

nam je bilo povedano, da mladost in žlahtna lepota premagujeta življenjske ovire.

Kratki predstavitveni programi posameznih razredov so bili veseli, domiselni, iznajdljivi, zabavni, na trenutke tudi resni in celo poetični. Razen nepotrebne spodrsaljake, ko je razred gimnazijskih maturantov, morda v želji, da bi bil čim bolj izviren, uporabil krščansko molitev očenaša in litanij za humoren efekt, kar pa je delovalo prej preživeto kot humorno.

HANDEL IN FRANCOSKI ŠANSON

so nam krajšali čas, medtem ko so se maturanti pripravljali na slovesno četvorko. Za medigro so se oglasile znamenite orgle Gallusove dvorane, na katerih igrajo vrhunski umetniki. Handlovo skladbo za orgle in trobento sta uspešno izvedla dijaka gimnazije pod mentorstvom prof. Jevnikarja. Sledila je pevsko-glasbena skupina, ki je zaigrala in zapela v originalu venček francoskih šansonov. Njihov mentor je bil prof. Ficko.

GAUDEAMUS IN ČETVORKA

sta zaključila slovesnost. Z obema se naši mladi ljudje navezujejo na preteklost. Vsaj v lepih spominih na lastno maturo še kdaj odplešejo ples naših prababic in odpojejo maturantsko himno v starinskem jeziku, ki ga nihče več ne govori. Tudi to je delček skupne evropske kulture.

Na maturantskem plesu je bila
M. A. Ficko

ZAMENJAVA OSEBNIH IZKAZNIC

V Uradnem listu Republike Slovenije, št. 75/97, je bil objavljen Zakon o osebni izkaznici, ki določa, da je za izdajo osebne izkaznice pristojna upravna enota, na območju katere ima občan stalno prebivališče. V izjemnih primerih, to je, ko državljan iz objektivnih razlogov še nima urejenega stalnega prebivališča, zakon dopušča možnost izdaje osebne izkaznice tudi na podlagi začasnega prebivališča.

Pri sprejemanju zakona zakonodajalec ni sledil dosedanjim ureditvi, ki je temeljila na predpostavki, da je osebna izkaznica obvezen dokument - nova osebna izkaznica to ni. To pomeni, da lahko vsak polnoletni državljan svobodno odloča, katero javno listino, opremljeno s fotografijo, ki jo je izdal državni organ (osebno izkaznico, potni list, maloobmejno prepustnico, vozniško dovoljenje), bo imel in uporabljal pri izvrševanju svojih temeljnih pravic in obveznosti. Nova osebna izkaznica služi kot učinkovito sredstvo za dokazovanje istovetnosti državljanstva, za prehajanje državne meje (sosednjih držav) in nastopanje v pravnem prometu.

Skratka, gre za to, da je to neobvezen dokument, za katerega se državljani odločajo sami; velja deset let, za mladoletne osebe pet let in eno leto za osebe z začasnim prebivališčem, ki v času izdaje osebne izkaznice še nimajo urejene prijave stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji. V prehodnih končnih določbah zakona je določeno, da se stare osebne izkaznice, izdane na območjih RS, lahko uporabljajo do 20. decembra 2000 (tri leta po uveljavitvi zakona).

To informacijo dajemo predvsem za tiste občane, ki morda nameravajo zamenjati staro osebno izkaznico v zakonsko določenem roku. Vloga za izdajo osebne izkaznice se za vse, ki imajo stalno prebivališče na območju Upravne enote Grosuplje, odda osebno pri Upravni enoti Grosuplje, Kolodvorska cesta 2, soba št. 115, v času uradnih ur. K vlogi je treba priložiti: fotografijo velikosti 3,5 x 4,5 cm v črno-beli ali barvni tehniki. Fotografija ne sme biti izdelana z napravo za samopostrežno fotografiranje. Fotografijo, ki ne ustreza pogojem, uradna oseba vrne imetniku in mu v skladu z Zakonom o splošnem upravnem postopku določi rok, v katerem mora predložiti ustrezno fotografijo. Ob oddaji vloge je treba predložiti staro osebno izkaznico ali izpisek iz rojstne matične knjige. Državljan, ki je dopolnil osemnajst let, odda vlogo osebno, za državljana, mlajšega od osemnajstih let, in za tistega, ki ni poslovno sposoben, pa vlogo odda zakoniti zastopnik. Zaradi ugotavljanja identitete mora biti v tem primeru prisoten tudi bodoči imetnik osebne izkaznice. Cena osebne izkaznice skupaj s takso z veljavnostjo enega leta je 2.275, z veljavnostjo petih let 2.650 in z veljavnostjo desetih let 3.400 tolarjev.

OBVESTILO

Občane obveščamo, da je bil sprejet Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o žrtvah vojnega nasilja, ki je začel veljati 31. 3. 2000 in določa rok za vložitev zahtevkov za status žrtve vojnega nasilja - to je 6-mesečni rok, ki se izteče 30. 9. 2000.

Novost, ki jo je prinesla zadnja novela Zakona o žrtvah vojnega nasilja, določa, da se šteje za žrtev vojnega nasilja tudi otrok, katerega eden od staršev je bil ubit zaradi sodelovanja v NOB ali je izgubil življenje v okoliščinah za priznanje statusa žrtve vojnega nasilja po tem zakonu ali je bil ubit kot talec, in tudi oseba, ki je pobegnila pred izgonom na isto okupacijsko ozemlje.

Zadnji rok za vložitev zahteve po noveli zakona se izteče 30. 9. 2000 in velja samo za otroke, katerih roditelj je izgubil življenje v času druge svetovne vojne, se pravi od 6. 4. 1941 do 15. 5. 1945, in osebe, ki so pred izgonom okupatorja pobegnile na isto okupacijsko ozemlje. Dodatne informacije lahko dobite pri Slavici Perme na Upravni enoti Grosuplje osebno ali po telefonu 764-311. Če želite, vam lahko obrazec - vlogo pošljemo tudi po pošti.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica upravne enote Grosuplje

OBVESTILO

Novo telefonske številke Upravne enote Grosuplje, ki so v uporabi od 1. 4. 2000 dalje:

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE	nova področna koda 01 (sedaj 061)
CENTRALA	786-43-11
TELEFAKS	786-22-85
TAJNIŠTVO NAČELNICE	786-31-06
VODJA ODDELKA ZA UPRAVNO NOTRANJE ZADEVE	786-16-26
VODJA ODDELKA ZA KMETIJSTVO IN GOSPODARSTVO	786-30-29
VODJA ODDELKA ZA OKOLJE IN PROSTOR	786-13-60

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica upravne enote Grosuplje

Kréma Deseti brat Stična

Nudimo:
- domače jedi iz krušne peči,
- divjačina: medved, jelen...
- kozliček, zajec
- krške postrvi

V poletni vročini strežemo tudi na prijetno urejenem vrtu pod starim podom v klelnih prostorih, pa vam Brezovška Jama nudi možnosti za sprostitve in prijeten zaključek druženja.

Sprejemamo naročila za razne slovesnosti in obležitice (poroke, krst, obhajila, rojstni dnevi, obležitice mature itd.)

Tel.: 061/778-062

Krčmar d.o.o., Stična 27, 1295 Ivančna Gorica

Ob ponedeljkih zaprt!

JAVNI VVZ VRTEC IVANČNA GORICA
C. 2. grupe odredov 17, 1295 IVANČNA GORICA

razpisuje prosta delovna mesta

VZGOJITELJICE - s polnim delovnim časom, z ustrezno izobrazbo, za določen čas (do 31. 8. 2001).

POMOČNICE VZGOJITELJICE - s polnim delovnim časom, z ustrezno izobrazbo, za nedoločen čas.

POMOČNICE VZGOJITELJICE - s polnim delovnim časom, z ustrezno izobrazbo, za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu).

Začetek dela je 1. 9. 2000-05-18

Kandidatke morajo izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi. Prijavljene kandidatke bomo obvestili o izboru v zakonitem roku.

OBVESTILO

UPRAVNA ENOTA GROSUPLJE obvešča občane, da si lahko njeno predstavitev ogledajo na globalnem omrežju Internet z naslovom: <http://www.sigov.si/uegros/>. Stran je pravilno in ustrezno vidna pri pregledovanju strani z Internet Explorerjem 4 ali višjim.

Pripominjamo, da si na spletni strani med drugim lahko ogledate in izpišete tudi obrazce vlog, in sicer od meseca maja dalje.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica upravne enote Grosuplje

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE
PARTIZANSKA 5
1290 GROSUPLJE
ENOTA IVANČNA GORICA
TELEFON: 061/764-304, 764-606

OBVESTILO

OBVEŠČAMO VSE OBČANE, DA BO REDNI VPIS V
GLASBENO ŠOLO ZA ŠOLSKO LETO 2000/2001

V SOBOTO, 3. JUNIJA 2000,
OD 10. DO 13. URE

V PROSTORIH KULTURNEGA DOMA IVANČNA
GORICA

GUMA PRODAJNI
GROSUPLJE **CENTER**

VELIKA AKCIJSKA PRODAJA!!!

☎
061/ 762 200

- ✿ KOSILNICE VSEH VRST
- ✿ CEVI ZA ZALIVANJE
- ✿ GORSKA IN DRUGA KOLESNA
- ✿ VRTNE SEDEŽNE GARNITURE
- ✿ KOMPRESORJI 25, 50, 150 L...

RAZPRODAJA OKRASNIH IGLAVCEV - 50%

ODPRTO: 7.00 - 19.00, ob sobotah 7.00 - 13.00

STALNO NA ZALOGI PO UGODNIH CENAH: AVTOPLAŠČI, (SAVA EFFECTA, BARUM), PLAŠČI ZA TRAKTORJE, MEHANIZACIJO, KLINASTA JERMENA...

Vsem investitorjem, ki imajo vloženo vlogo za izdajo
upravnega dovoljenja za gradnjo, posredujemo naslednje

OBVESTILO

1. Vse informacije o pomanjkljivosti vlog pred izdajo
upravnega dovoljenja za gradnjo posredujemo
izključno v pisni obliki z dopisi.
2. Vloge rešujemo po vrstnem redu prispetja vlog.
3. Za vse pomanjkljivosti v projektni dokumentaciji odgo-
varja izključno projektna organizacija. Investitor je v
tem primeru dolžan pomanjkljivo projektno doku-
mentacijo vrniti projektni organizaciji, ki jo je izdelala,
v popravek ali dopolnitev.

Hvala za razumevanje.

Nevenka Dolgan, univ. dipl. prav.
Načelnica upravne enote Grosuplje

VABILO ZA VODIČA PO SLOVENSKEM VERSKEM MUZEJU V STIČNI

Katarina, Marta, Jože, Mik, Manca, Franci, Urban, Marta, Jana, Matej, Lucija, Renata, Jana, Jože, Marko in Gregor poznajo delo vodiča po slovenskem verskem muzeju v Samostanu Stična. Če tudi vas veseli, da bi obiskovalce muzeja popeljali skozi preteklost in jih seznanili z lepoto domačega kraja, vas prisrčno vabimo, da se oglasite v slovenskem verskem muzeju v Cistercijanskem samostanu Stična med 9. in 15. uro ali po telefonu 061/777-100 (Jana Cvetko, Marko Okorn, mag. Nataša Polajnar Frelih). Delo je honorirano.

Jana Cvetko, dir. SVM

zavod za prostorsko,
komunalno in stanovanjsko
urejanje grosuplje, d.o.o.

Taborska ul. 13
1290 Grosuplje

POSREDUJEMO PRI PROMETU Z

NEPREMIČNINAMI

- Zagotavljanje varnega nakupa, prodaje in oddaje nepremičnin
- Celovita ponudba nepremičnin za nakup, prodaje in najem
- Sklepanje kupoprodajnih pogodb in zemljiškoknjžni prepis
- Cenitev nepremičnin
- Pomoč pri pridobivanju dokumentacije za gradbeno dovoljenje
- Projektiramo stanovanjske, poslovne in gospodarske objekte

telefon: (01) 786-30-78

786-05-42

786-05-43

GSM: (041) 683-532

ŽUPANOVA JAMA (TABORSKA) PRI GROSUPLJEM

VAS VABI NA OGLED ČUDOVITEGA
PODZEMNEGA SVETA VSAKO
SOBOTO, NEDELJO IN PRAZNIK
ob 15 uri

Tel.: 01/786-13-23 Gsm: 041/407-705

V spomin na prve pobite talce, so tudi letos, ob Dnevu upora proti okupatorju, pri spomeniku v Radohovi vasi, pripravili spominsko slovesnost.

V bogatem kulturnem programu so z recitacijami in glasbenimi točkami sodelovali učenci šole Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični. Zapeli so šentviški pevci.

Slavnostni govornik je bil župan občine Ivančna Gorica, Jernej Lampret.

Številni navzoči, posebno še nekdanji borci so dokazali, da spomin na upor proti okupatorju še ni pozabljen.

NEKAJ ZANIMIVIH PRISPEVKOV IZ VIŠNJANA - časopisa KS Višnja Gora

Likovno druženje VIŠNJA GORA 2000

Pomlad se je malce pred velikonočnimi prazniki že lepo naselila v Višnjo Goro. Našli smo jo povsod: v krošnjah dreves, med razpokami starega zidu, ptičjem čebljanju in nasmejih Višnjancov. Čas je bil kot naročen za obisk mladih likovnih ustvarjalcev slovenskih zavodov. Povabili smo vse, odzvali pa so se tisti, ki so pri nas že bili. V Vzgojno-izobraževalnem zavodu Višnja Gora smo 20. aprila gostili več kot trideset mladih ustvarjalcev in njihovih mentorjev. Udeleženci so bili iz zavodov v Logatcu, Smledniku, Preddvoru, Ljubljani in Planini. Povabili smo tudi predstavnice Osnovne šole Višnja Gora, ki so tudi pripomogle k dobremu vzdušju udeležencev. K dobremu vzdušju so prispevali tudi obiskovalci likovne delavnice VIZ Višnja Gora, ki so prevzeli vodenje vrstnikov in predstavitev likovno zanimivih krajev našega mesta.

Mladostnikom smo ponudili možnost izbiranja med tremi različnimi delavnicami: oblikovanjem siporexa, oblikovanjem velikonočnih jajc ali slikanje na prostem. Za to zadnjo možnost so se odločili vsi, saj jih je čakal dan kot pripravljen za posedanje in slikanje višnjegorske arhitekture in pokrajine. Tehnike so bile različne: izbirali so lahko

med pastelnimi, akrilnimi, tempera in oljnimi barvami, ogljem in svinčnikom.

Motivi so bili različni: zvonik Sv. Ane, hiše mestnega jedra, kapelica, muc pred vrati, drevo, Valvasorjev vodnjak... Ustvarjalci so se dela lotili resno in zavzeto, kar je vse mentorje prijetno presenetilo. Tudi kasnejša razstava je dokazala kvaliteto nastalih likovnih del. Likovno druženje smo organizirali z namenom, da se med seboj spoznajo likovni

talenti slovenskih zavodov in mentorji. Ustvarjalna klima in prijateljsko sodelovanje ves čas prireditve je pripomoglo k načrtovanju novih druženj in motivaciji naših učencev za nadaljnje ustvarjalno udejstvovanje.

Mislím, da so bili zadovoljni prav vsi: organizatorji, mentorji, mladostniki, ki se bodo doma lahko pohvalili tudi s priznanji, ki so jih prejeli.

Melita GARVAS

Jurčičeva pot na slikah in v besedi

Pohod po Jurčičevi poti je postal že skoraj podoben romarski poti. Vsako leto je pohodnikov več in na letošnjem - sedmem pohodu se je zbralo približno tri tisoč ljudi iz vseh koncev Slovenije. Lepo število ljudi, čeprav vremenska napoved ni bila obetavna. Vendar je vreme v glavnem bilo lepo vse do prihoda na cilj. Poskrbljeno je bilo za vse - radovedne in zahtevne. Manjkalo ni tudi pohval na račun organizatorjev - vse od starta do cilja.

Na predvečer pohoda je bil tudi letos dobro obiskan kulturni večer na Čandkovi domačiji. Odprta je bila razstava slik akademskega slikarja Veljka Tomana s tematiko "Z Jurčičeve poti". Motivi s slik so prepoznavni vsakomur, ki je šel po tej poti od Višnje Gore do Muljave. Slikar Veljko Toman je že drugič razstavljal v našem kraju.

Odprte razstave je bilo obogateno s kulturnim programom, v katerem so sodelovali novomeški pesnik Smiljen Trobiš s svojimi liričnimi pesmimi, ki sta jih poleg njega prijetno interpretirali Janja Omahen in Lucija Vozel. Za glasbeno spremljavo pa je poskrbel mladi glasbenik Matej Škof iz Novega Mesta.

Kulturni večer je zanimivo vodil Rudi Škof, ki je prijetno kramljal z nastopajočimi. Polna galerija in preddverje zadovoljnih poslušalcev, ki so na koncu okusili izvrstno pecivo naših vedno gostoljubnih gospodinj, sta dokaz, da je prireditev uspela in bila za vse prijetna. Razstavo so si naslednji dan ogledali mnogi pohodniki.

Anica PETRIČ

LETOS V VIŠNJI GORI ŠE NAJMANJ PET KULTURNIH PRIREDITEV

Po dveh letih in pol smo imeli člani Kulturnega društva "Janez Cigler" 30. marca občni zbor. Poročilo o delu v prejšnjih letih nam je dalo vedeti, da je bilo v tem času precej kulturnih prireditev, ča pa bi delovali bolj povezano, bi jih bilo lahko še več. Na občnem zboru smo razrešili stari izvršni odbor in izvolili novega, ki je vso svojo resnost pokazal že na prvem sestanku. Takrat smo sestavili okvirni program prireditev, ki jih nameravamo izpeljati v letošnjem letu. Še ta mesec se nam obetata dva kulturna dogodka. Gledališka skupina, ki jo vodi Melita Garvas, bo premierno uprizorila parodijo na znano Shakespearovo tragedijo **Romeo in Julija**. Na Čandkovi domačiji se bo s pesniško zbirko predstavil **Talal Hadi**, istočasno s to predstavitevjo pa si bomo lahko ogledali še na filmski trak posnet portret slikarke **Jožice Škof**. Konec julija bo v Višnji Gori že tretji **Anin sejem**, septembra pa nameravamo s posebno prireditvijo **obuditi stare običaje**. Že zdaj upamo, da nam bo takrat uspelo k sodelovanju pritegniti čimveč krajanov in vaščanov okoliških vasi, pa tudi druga društva, ki delujejo pri nas. Decembra bomo s posebno prireditvijo počastili **200. obletnico rojstva Franceta Prešerna**. S tem se bomo na nek način oddolžili za neizpeljano proslavo ob kulturnem prazniku, ki je letos zaradi bolezní nastopajočih in organizatorjev odpadla.

Poleg teh prireditev se bomo trudili, da bi na naš oder ali morda kar na prosto povabili še kakšno gledališko ali glasbeno skupino od drugod, toda tega zaradi nedorečenosti nismo mogli uvrstiti v letošnji načrt.

Ena od pomembnejših nalog v letošnjem letu bo tudi težnja po obnovi odra v gasilskem domu, kar je že nekajletna želja našega društva.

za Kulturno društvo Višnja Gora
predsednica Janja Omahen

ZA LEPŠE OKOLJE

Tekmovanje v urejenosti domačij, poslovnih prostorov in okolice se je že nekoliko ukoreninilo v zavesti mnogih krajanov. Lepo je biti imenovan ob zaključku akcije, da je ravno tvoja hiša najbolj urejena. S tem naredimo nekaj za lastno zadovoljstvo in hkrati prispevamo k lepšemu videzu v širšem smislu.

Tako je odbor Turističnega društva sklenil, da ponovno objavi natečaj in s tem vzpodbudi vse, ki jim urejenost okolja nekaj pomeni.

ZATO:

Turistično društvo Višnja Gora razpisuje

3.natečaj pod geslom

**MOJA DEŽELA - LEPA,
UREJENA IN ČISTA**

za najbolj urejeno in prijazno gostišče, vzgojno izobraževalno ustanovo: šola, zavod, vrtec, za najbolj urejeno trgovino, železniško postajo, avtobusno postajališče, najbolj urejeno hišo, kmetijo, vas in ulico.

Ocenjevala bo komisija TD Višnja Gora in si 2-3 krat ogledala urejenost na območju društva.

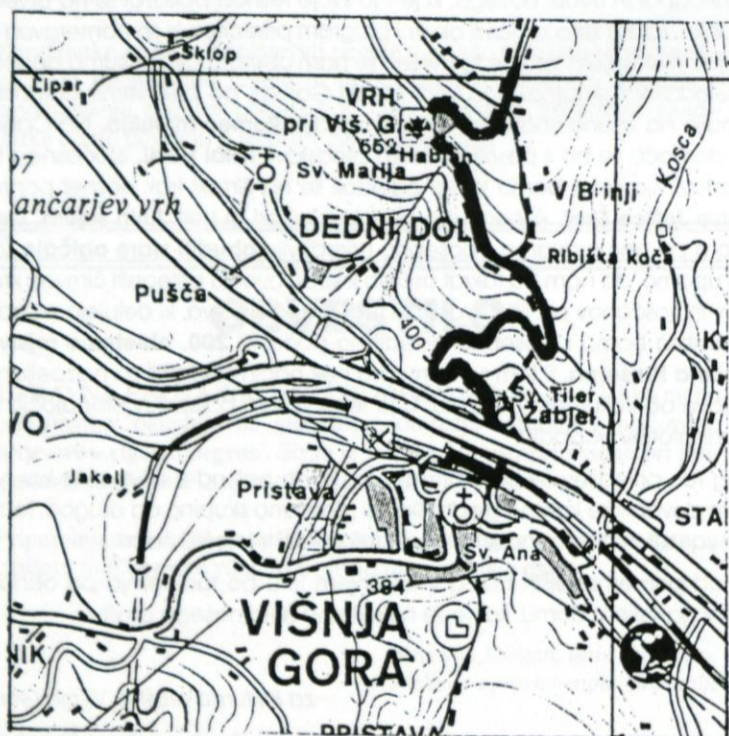
Pri ocenjevanju bo upoštevala: splošni izgled neposredne okolice, raznolikost zasaditve, skladnost in vabljivost, ohranjanje kulturne dediščine.

Razglasitev rezultatov natečaja bo na prireditvi v novembru.

KOLESARSKI VZPON NA VRH

Kolesarsko društvo Grosuplje organizira v sodelovanju s Turistično kmetijo Habjan in pod pokroviteljstvom Zlatarstva Gros prireditve, ki se je začela 5. maja 2000 in bo potekala do 19. septembra 2000, ko se bo s skupnim vzponom in slavnostno podelitvijo priznanj zaključila. Cilj akcije je, kar največkrat v tem obdobju premagati progo, katere potek je opisan v nadaljevanju. Vzpona se lahko udeleži vsakdo, ne glede na starost, spol in članstvo v kolesarskem društvu. Pomembna je le želja in sposobnost, premagati klanec.

Vzpone boste vpisovali v "Knjigo vzponov", ki bo na razpolago pri osebju lokala Habjan. Vaš prvi vpis vam bo hkrati določil startno številko, pod katero se boste vpisovali vsakič, ko boste vzpon opravili. Vaš vpis v knjigo Pooblaščenec v lokalu vam bo s podpisom potrdil, da ste bili tam. V dneh, ko bo knjiga nedosegljiva, vam bo na voljo nabiralnik, v katerega boste oddali izpolnjeni oštevilčeni lističi, na katerega boste vpisali datum in uro vzpona, in seveda osebne podatke oziroma štartno številko, pod katero se akcije udeležujete. Dnevno se vam prizna en vzpon na Vrh.

Opis proge:

Vzpon začnete pri železniški postaji Višnja Gora v smeri proti Ivančni Gorici. V križišču zavijete levo, preko zavarovanega železniškega prehoda, in se spustite v podvoz pod avtocesto. Po izhodu se pričnete vzpenjati proti cerkvi svetega Tilna in mimo nje skozi naselje Žabjek proti Vrh in Leskovcu. Ko zapustite Višnjo Goro, nadaljujete vzpenjanje skozi gozd. Po dveh kilometrih prijetne sence ga zapustite in odpre se vam lep pogled na dolino z okoliškimi hribi. Prikažejo se vam prve hiše vasi Vrh nad Višnjo Goro. Pot nadaljujete do vasi in skozi njo, desno po prednostni cesti proti Leskovcu, in na koncu vasi, pri turistični kmetiji Habjan, dosežete cilj. Dolžina proge je približno štiri kilometre in spada v srednjo težavnostno stopnjo.

Nagrade:

Z desetimi priznanimi vzponi si boste prislužili bronasto odličje. Naslednjih deset vzponov vas bo posrebrilo. Trideset uspešnih podvigov pa bo nagrajenih z zlatom. Na zaključni prireditvi 9. septembra letos bomo nagradili tudi najstarejšega in najmlajšega kolesarja, ki bo premagal strmino. Pokal kolesarskega društva Grosuplje bo prejel udeleženec, ki bo največkrat opravil zadano nalogo.

Dodatne informacije o prireditvi dobite na telefonu 041 449-252, g. Malnar, ali na turistični kmetiji Habjan, telefon 061 778-757.

Želimo vam prijetno in predvsem varno vožnjo.

Andrej Jerman

ČLANSKA EKIPA RK SVIŠ

nadaljuje s serijo uspehov. V zadnjem kolu rednega dela prvenstva je doma premagala Koper z rezultatom 29 : 22.

S to zmago je SVIŠ v 12-članski ligi osvojil tretje mesto, za Sežano, Kopro in pred Mokercem. Vse te ekipe so se uvrstile v končnico.

V polfinalu končnice se bodo pomerili Koper : SVIŠ in Sežana : Mokerc. V dvobojih na dve zmagi ima prednost morebitne tretje tekme ekipe, ki je bila višje uvrščena v rednem delu prvenstva.

Prva tekma se je igrala 29. 4. in SVIŠ je uspel presenetiti v Kopru in zmagati 28 : 27. Pred drugo tekmo, ki bo doma 6. 5., tako vodi z 1 : 0.

Rokometaši so tako ponovili uspeh iz zadnjih dveh sezon, ko se jim je prav tako uspelo uvrstiti v končnico. Že trenutni rezultat pa dokazuje kvaliteto ekipe, ki je v vrhu lige že nekaj let. Mlajše selekcije pa uspeh članov še dopolnjujejo.

Pred zaključkom redakcije smo prejeli še rezultate druge in tretje tekme.

2. tekma
RK SVIŠ : Koper 33 : 36 (po podaljškju)
3. tekma
Koper : RK SVIŠ 28 : 20

Žal se igra samo na dve dobljeni tekmi tako da so se igralci SVIŠ-a poslovili od uvrstitve v finale. Pa drugo leto več sreče.

ROKOMETNI TURNIR V PRAGI

Kadetska ekipa v Pragi

Tudi letos je rokometni klub SVIŠ sodeloval na turnirju v Pragi. Tekmovanje, ki je bilo za nas že četrto po vrsti, je potekalo od 20. do 24. aprila. Na turnirju je nastopila kadetska ekipa (letnik 1983).

Skupno je letos sodelovalo okoli 310 ekip iz dvajsetih držav Evrope in Afrike. Tekmovanja so potekala v štirih moških in štirih ženskih kategorijah (letniki 1981, 83, 85 in 87).

Rezultati:	
Prvi dan	
HK Aranas (Švedska) : SVIŠ	8 : 18
PSV Tegel Berlin (Nemčija) : SVIŠ	14 : 14
Drugi dan	
Koge Bugt (Danska) : SVIŠ	14 : 9
Strakonice (Češka) : SVIŠ	17 : 11
Tretji dan	
Robertsau (Francija) : SVIŠ	16 : 12
Bohemians Praga (Češka) : SVIŠ	17 : 11

IVANŠKI STRELCEI USPEŠNI ...

Z državnim prvenstvom v streljanju z zračnim orožjem, ki se je odvijalo 15. in 16. aprila v Lendavi, je bila zaključena strelska sezona 1999/2000 v disciplini zračno orožje. Na tem prestižnem tekmovanju so uspešno nastopili tudi mladi strelci SD Sonja Vesel iz Ivančne Gorice.

Mlajši dečki so v postavi Ludvik Koščak, Robert Klemenčič in Blaž Gorjanc zasedli šestnajsto mesto med 28. ekipami.

V regijski ligi pa naši tekmovalci niso imeli konkurence.

Ekipno so dečki zmagali pred Olimpijo iz Ljubljane in Grosupljem, pri deklicah pa je premočno zmagala Špela Koščak, s 96

krogi naskoka pred drugouvrščeno Aleksandro Adamič iz Grosuplja.

Svojo zbirko odličij je Špela povečala še z medaljo za zmago na medregijskem tekmovanju. Tudi člani so zelo uspešno nastopili v regijski ligi.

V disciplini "serijska zračna puška" so ekipno osvojili drugo mesto, med posamezniki pa je Jože Gorjanc zmagal z najboljšim povprečjem doseženih zadetkov.

V disciplini "standardna zračna puška" je bila naša ekipa tretja, najboljši posameznik pa je bil Matjaž Steklačič s četrtem mestom.

V isti disciplini je ekipa članov

V naši konkurenci je tako nastopilo 54 ekip iz 14 držav, ki so bile porazdeljene v osem predtekmovalnih skupin.

Ekipa je v svoji skupini osvojila 5. mesto. Naši mladi igralci so se vseeno zelo dobro odrezali. Ekipa je bila v povprečju za dve leti mlajša od nasprotnikov. V prvih tekmah tega sicer ni bilo opaziti kajti z dobrim tehničnim znanjem so igralci nadoknadili razliko v telesni moči. Kasneje pa je prav to odločilo, da nismo bili še uspešnejši, saj je mladim igralcem zmanjkalo moči v tekmah s starejšimi vrstniki.

V Pragi so igrali: Mitja Pevc (vratar), Jure Ceglar (14 zadetkov), Jože Petek (34), Gregor Tadini (11), Matej Medved (2), Luka Strnad (8), Franci Markovič (2), Tomaž Todorovski, Gašper Mamilovič, Matevž Potokar, Aleš Bregar in Borut Dimic. Trener ekipe je Milan Strnad, vodja pa Marjan Potokar.

Zahvaljujemo se Marku in Nevenki Mamilovič, ki sta z zbiranjem sponzorjev omogočila, da je bila pot v Prago cenejša.

Za RK SVIŠ Marjan Potokar

Šolske športne vesti

STRELSTVO

Začenjamo z odličnim dosežkom mladih strelcev SD Sonje Vesel iz Ivančne Gorice, ki so nastopili na prvenstvu osnovnih šol ljubljanske regije. Tekmovalci iz omenjenega društva so zastopali OŠ Stična in zanj v kategoriji "pionirjev" dosegli odlično 2. mesto med 14 ekipami. Ekipo pionirjev OŠ Stična so sestavljali: Ludvik Koščak ml., ki je med 48 posamezniki dosegel odlično 2. mesto, Blaž Gorjanc, ki je osvojil tudi odlično 4. mesto, dobro pa se je odrezal še Robert Klemenčič z 12. mestom.

Med pionirkami OŠ Stična ni imela ekipe, je pa zato imela odlično posameznico Špelo Koščak, ki je med 20 strelkami dosegla prav tako odlično 3. mesto.

ODBOJKA

Najprej se opravičujem za napako v prejšnji številki Klasja, ko sem objavil, da so st. dečki OŠ Stična na

področnem prvenstvu v Brezovici osvojili 4. mesto. V resnici so osvojili 3. mesto. Nastopili so: Luka Strnad, Dario Biščan, Tomaž Todorovski, Sašo Vozel, Miha Pušljar, Gašper Mamilovič, Rok Zavrl, Luka Sadar, Alen Ugarak, Matej Hribar in Aleksander Polak. Ekipo je vodil Silvo Podobnik, učitelj športne vzgoje.

Na medobčinskem prvenstvu za mlajše deklice, ki je bilo v Šentvidu pri Stični, so nastopile 4 ekipe. Po vnaprej določenih polfinalnih parih so se pomerili med seboj : OŠ Šentvid : OŠ Brinje Grosuplje 0 : 2 in OŠ Šmarje : OŠ Stična 2 : 1. V tekmi za 3. mesto je ekipa OŠ Šentvid premagala OŠ Stična z 2 : 1, v finalu pa OŠ Brinje Grosuplje : OŠ Šmarje 2 : 1.

Odbojgarsko prvenstvo pa so imeli tudi mlajši dečki. Najprej je bilo v Ivančni Gorici občinsko prvenstvo, na katerem so suvereno zmagali učenci OŠ Stična iz Ivančne Gorice,

nastopila tudi v 3. ligi in osvojila četrto mesto. Z malo več športne sreče (manjkala je ena zmaga) pa bi se zavihteli celo na prvo mesto in si odprli pot v 2. ligo.

Strelska sezona 1999/2000 pa še ni končana. Nadaljujejo se pozivna tekmovanja v disciplini "vojaška in malokalibrska puška."

V obeh disciplinah se SD Sonje Vesel nadeja odličnih rezultatov, ki bodo samo potrdili že uveljavljeno kvaliteto ivanških strelcev.

M.D.

drugi so bili učenci OŠ Šentvid pri Stični, tretji pa učenci OŠ Stična Višnja Gora.

Kmalu zatem je bilo v Šmarju še medobčinsko prvenstvo, na katerem sta nastopili prvouvrščeni ekipi iz naše občine in prvak grosupeljske občine, OŠ Šmarje-Sap. Rezultati : OŠ Šentvid : OŠ Šmarje 0 : 2, OŠ Stična Iv. Gorica : OŠ Šmarje 2 : 1 in OŠ Stična : OŠ Šentvid 2 : 0 (upoštevani je bil rezultat z občinskega prvenstva). Medobčinski prvaki so tako postali mlajši dečki OŠ Stična Iv. Gorica, drugi so bili učenci OŠ Šmarje-Sap, tretji pa učenci OŠ F. Vesela iz Šentvida pri Stični. Za OŠ Stična Ivančna Gorica so nastopili: Gašper Mamilovič, Aleksander Polak, Luka Sadar, Alen Ugarak, Maks Bregar, Andrej Škerlak, Borut Verbič, Primož Šekoranja, Izidor Bregar, Anže Sadar, Franci Kadunc, Mitja Kavšek, Aleksander Marinovič, Nermin Mušeljič, Marko Miklavčič, Žiga Štrubelj, Aleš Oswald in Blaž Sinjur. Vodil jih je Silvo Podobnik, učitelj šp. vzg.

Ekipa se je s tem dosežkom uvrstila na področno prvenstvo, ki bo v začetku maja v Iv. Gorici.

Simon Bregar

KRKA ŠE V IGRI ZA KONČNO ZMAGO

Za nami je spomladanski del medobčinske 1. lige v namiznem tenisu, ki se je udeležujejo tudi 3 ekipe iz naše občine: KGG Krka, Muljava in Mekinje Optika Erjavec. Po prvem delu so ekipe uvrščene na 3., 5. in 7. Mesto; ekipa KGG Krka pa lahko z odličnimi igrami v jesenskem delu tudi še ponovi lanskó zmago v ligi. Ekipa z Muljave se tudi dobro drži, kar pa ne preseneča, saj župan Jernej Lampret še naprej pridno maha z loparjem.

Rezultati naših ekip od 3. do 7. kroga in trenutna lestvica pred jesenskim delom:

Mekinje Op. Erjavec : Muljava	4 : 6
KGG Krka : Šmarje veterani	7 : 3
Mekinje Op. Erjavec : KGG Krka	2 : 8
Muljava : ŠD Kompolje	7 : 3
Mekinje Op. Erjavec : ŠD Grosuplje	10 : 0
KGG Krka : Muljava	8 : 2
Mekinje Op. Erjavec : Šmarje mladi	4 : 6
Muljava : Dobropolje	0 : 10
KGG Krka : ŠD Grosuplje	9 : 1
ŠD Kompolje : Mekinje Op. Erjavec	6 : 4
Šmarje mladi : KGG Krka	6 : 4
Muljava : ŠD Grosuplje	10 : 0

Lestvica pred jesenskim delom:

	tekem	zmag	remi	porazov	točk	razlika v nizih
1. Dobropolje	7	7	0	0	14	55 : 15
2. Šmarje mladi	7	6	0	1	12	47 : 23
3. KGG Krka	7	5	0	2	10	44 : 26
4. Šmarje veterani	7	4	0	3	8	46 : 24
5. Muljava	7	3	0	4	6	27 : 43
6. ŠD Kompolje	7	2	0	5	4	28 : 42
7. Mekinje Op. Er.	7	1	0	6	2	28 : 42
8. ŠD Grosuplje	7	0	0	7	0	5 : 65

Simon Bregar

PO PRIČAKOVANJU - MIZARSTVO TOMAŽIČ

V začetku aprila se je končal spomladanski del občinske lige v košarki - trojke. V letošnji "okrnjeni" konkurenci je po pričakovanju zasedla prvo mesto ekipa Mizarstva Tomažič, druga pa je, tudi po pričakovanju, ekipa Slemenice. Rezultati zadnjih dveh krogov:

Slemenice : FS Sonja	21 : 13
X-TEAM : ŠSD Josipa Jurčiča	13 : 21
Mizarstvo Tomažič : Slemenice	21 : 16
FS Sonja : ŠSD Josipa Jurčiča	14 : 21
X-TEAM : Mizarstvo Tomažič	19 : 21
ŠSD J. Jurčiča : Mizarstvo Tomažič	17 : 21
Slemenice : X-TEAM	21 : 10
Mizarstvo Tomažič : FS Sonja	21 : 15
ŠSD J. Jurčiča : Slemenice	11 : 21
FS Sonja : X-TEAM	20 : 21

Vrstni red po spomladanskem delu:

1. Mizarstvo Tomažič	12 točk
2. Slemenice	10 točk
3. ŠSD Josipa Jurčiča	4 točke
4. Frizerski salon Sonja	2 točki
5. X-TEAM	2 točki

Simon Bregar

KRATKE ŠPORTNE VESTI

Članska ekipa NK Ivančna Gorica v naše zadovoljstvo uspešno nadaljuje nastope v drugi slovenski ligi. Po porazu na domačem igrišču v 22. krogu, ko so izgubili z drugouvrščenim Taborom iz Sežane z 1 : 2, so v naslednjih dveh krogih zabeležili dve pomembni zmagi z ekipama Esotech Šmartno s 3 : 1 in Zagorjem s 5 : 2. S tema dvema zmagama so se utrdili v sredini lestvice. V 25. krogu (7. maj) igrajo doma s predzadnjim na lestvici - ekipo Črenšovcev.

Odigran je bil prvi krog občinske lige v malem nogometu. Letos nastopa rekordno število ekip - 16, večjih presenečenj pa v 1. krogu ni bilo.

Rezultati:

KS Temenica : Dixi 0 : 3 (b.b.); Marof : Mladost Astlak 2 : 8; Dixi 2 : Dob 4 : 3; Viridin Hram : Snop bar 1 : 2; Antonač : KMN 2. liga 3 : 1; Prince pub : Klanček Šentvid 2 : 2; Bife pri Mat. & In. Angro : Klub Casucci 3 : 2; OMV Istrabenz in B. Töpler : Mizarstvo Trunkelj Krka 3 : 5.

Simon Bregar

SPOMIN NA PRIPRAVE IN POTEK PRVIH AVTO-MOTO DIRK PO DRUGI SVETOVNI VOJNI V NAŠI OBČINI

Avto FIAT 1100 ob katerem sloni Prežarjev Polde, in Franc Kalar s fantičem na kolenih, obkrožena s skupino deklic, sedaj verjetno že mamic, če ne celo babic.

V letu 1947 na novo ustanovljena avtošola v Ivančni Gorici (pozneje AMD Šentvid pri Stični) je spomladi naslednjega leta zaključevala program prve generacije tečajnikov. Ko so se le-ti pripravljali za šoferski izpit, se je vodstvo šole odločilo, da v organizaciji Avtošole pripravi avto-moto dirke z ocenjevanjem spretnosti vožnje, in to po čim slabših cestah, da bi bila tako prikazana uspešnost voznika in vzdržljivost vozila. Po daljšem pogovoru in tehtanju različnih predlogov je bilo sklenjeno, da bi bila za takšno tekmovanje najbolj primerna proga s startom v Ivančni Gorici, mimo Gorenje vasi, Oslice, Mivce, čez Vrhe, prek Polževega, Kriške vasi, Višnje Gore in s ciljem v Ivančni Gorici.

Tako smo bili v začetku aprila 1948 določeni štirje člani avtošole: Martin Petrič, Janko Erjavec (fotograf), Leopold Oberstar (Prežarjev Polde z Muljave) in Franc Kalar, da si ogledamo izbrano traso. Na dogovorjeni dan je bila lepa sončna nedelja. Vožnja z avtomobilom znamke FIAT 1100, ki smo si ga izposodili pri Kmečki zadrugi Ivančna Gorica, je bila v lepem pomladanskem dnevu nadvse prijetna, čeprav smo se vozili po prašni

makadamski cesti.

Po predvideni trasi smo dospeli do vasi Mivce, kjer pa smo bili nemalo presenečeni, saj so vaščani z začudenjem spremljali naš prihod, a nas vseeno nadvse prijazno sprejeli. V znak dobrodošlice so nam ponudili dober domač jabolčnik in žganje. Po kratkem pogovoru smo izvedeli za vzrok njihovega začudenja. Med njimi je namreč veljalo nekakšno prepričanje, da kdor pride v Mivce, pa ni iz njihove vasi, je gotovo zgrešil pot, torej se je izgubil.

Še bolj kot naš prihod pa jih je presenetil namen našega obiska, da pravzaprav pregledujemo predvideno traso tekmovalne proge. Prijazno so nam svetovali, naj si izberemo drugo smer, ker iz Mivc na Vrhe do takrat še ni uspelo pripeljati nobenemu avtomobilu. Edini, ki so poizkušali, so bili leta 1943 med ofenzivo nemški vojaki. Kljub svoji tehniki in večkratnim poizkusom so se morali vrniti.

Dober nasvet domačinov pa ni spremenil naše odločitve. Poslovlili smo se od prijaznih gostiteljev in nadaljevali našo ekspedicijo, češ saj je to obstajala glavna povezava z Muljave proti Vrhem, po

kateri naj bi hodil celo Josip Jurčič v šolo v Višnjo Goro.

Pot se je resda nadaljevala do bližnjega gozda, toda avto je že po kakšnih štiristo metrih vožnje obtičal v blatu. Ko smo izčrpali vse moči in znanje, pridobljeno v dolgoletnih izkušnjah ob vožnjah po slabih cestah, nam ni preostalo nič drugega, kot da smo odšli nazaj v vas prosit za pomoč. Ob tej priliki je nastala tudi fotografija Janka Erjavca, ki prikazuje na kolovozni poti obtičani avtomobil. Nanj se je naslonil utrujeni Prežarjev Polde z Muljave, sam pa sem si na koleno posadil fantiča, ki je z nekaj deklicami zvedavo spremljal naše brezupne poizkuse, da se nekako sami izvlečemo iz nastalega položaja. Morda se bo kateri izmed njih še spomnil za tisti čas in kraj precej nenavadnega dogodka in se celo prepoznal.

Rešila nas je šele izdatna pomoč nekaj krepkih parov rok tistih, katerih nasvet smo malo prej tako zlahka preslišali. Kot končna ugotovitev nastale situacije je padla odločitev o spremembi načrtovane trase, ki naj bi po novem potekala prek Muljave, Krke, Prestranega, naprej na Vrhe ter nato po predvideni smeri do Ivančne Gorice. S tem je bila tudi dokončno določena celotna proga za izvedbo tekmovanja.

Z dovoljenjem Odseka za notranje zadeve okraja Grosuplje je bila odobrena izvedba "avtomobilistično motociklistične tekme" s startom pred Titovim, sedaj Kulturnim domom v Ivančni Gorici, dne 18. 4. 1948 ob 9. uri. Čeprav je bilo tisti čas še zelo malo motornih vozil, se je dirke udeležilo šest voznikov avtomobilov in osem motoristov z motornimi kolesi različnih delovnih prostornin motorjev. Vsi tekmovalci so uspešno opravili preizkušnjo, toda le Vinko Kos z avtomobilom chevrolet v predvidenem času in brez kazenskih točk. Po končanem tekmovanju in podelitvi priznanj in pohval je prireditev nadaljevala s prvo šofersko veselico.

Franc Kalar

POLICIJSKA KRONIKA

JAVNI RED IN MIR

Policijska postaja Grosuplje je aprila 2000 na območju občine Ivančna Gorica obravnavala 14 kršitev zoper javni red in mir. Od tega jih je bilo 8 v zasebnih stanovanjih, 6 pa na javnem kraju. Pri omenjenih kršitvah gre predvsem za družinske spore, ko je velikokrat prisoten alkohol in nasilje, pogosto se pripravajo tudi sosedje, veliko kršitev je v gostinskih lokalih in pred njimi, saj so vinjeni gosti preglasni oz. se med seboj pripravajo. Zoper vse kršitelje ukrepamo. Če drugače ni mogoče vzpostaviti javnega reda in miru, kršitelja tudi pridržimo. Ukrepamo tudi zoper lastnike gostinskih lokalov, ki ne upoštevajo obratovalnega časa. Enako se zgodi tistim, ki strežejo alkoholne pijače že pijanim osebam oziroma mladoletnikom. Ker je bilo do konca aprila kar nekaj prostih dni, je bilo tudi več kršitev.

KAZNIVA DEJANJA

Obravnavali smo 33 različnih kaznivih dejanj na celotnem območju občine Ivančna Gorica. Najpogosteje gre za tatvine, vlome in poškodovanje tujih stvari. Še vedno vlamljajo v osebne avtomobile, in to predvsem v okolici železniške postaje in v neposredni bližini gostinskih lokalov, na neosvetljenih parkiriščih in v avtomobile slabšega kakovostnega razreda. Pogosto pripomorejo k temu lastniki sami, saj puščajo avtomobile odklenjene, v njih pa vrednejše stvari na vidnih mestih. Vlomilci kradejo predvsem stvari, ki jih potem lahko prodajo, ali pa kar denar. Zato predlagamo voznikom, naj svoja vozila parkirajo na vidnih in osvetljenih mestih

in kdaj sami pogledajo, kaj se dogaja z njimi.

Pogoste so tudi tatvine goriva iz delovnih strojev na avtocestni trasi, pa tudi orodja. Storitca, ki je kradel gorivo iz delovnega stroja, smo odkrili. Kradel ga je svojemu delodajalcu. Na širšem območju Zagradca smo obravnavali več vlomov v vikende. Pokradeno je bilo vse, kar je prišlo pod roke. S pomočjo občanov smo omenjene storilce izsledili.

Prosimo občane, da o kaznivih dejanjih in prometnih nesrečah poročajo na PP Grosuplje, številka 13. Z dobrim sodelovanjem bomo dosegli, da se bodo varnostne razmere izboljšale, s tem pa tudi varnost občanov.

PROMETNA VARNOST

Obravnavali smo tudi ogled 21 prometnih nesreč z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Še vedno se največ prometnih nesreč naredi zaradi neprilagojene hitrosti voznikov, ki ne upoštevajo omejitve hitrosti. Takoj za tem je najpogostejši vzrok nesreč stran in smer vožnje, izsiljevanje prednosti in neustrezna varnostna razdalja. Najpogosteje se dogajajo nesreče kot gredo občani na delo in z dela. Pogoste so tudi nesreče na parkirnih prostorih. Največ prometnih nesreč se pripeti na hitri cesti H/1 ter regionalni cesti Ivančna Gorica - Žužemberk. Na omenjenih cestah zato tudi najpogosteje izvajamo tudi nadzor tako nad hitrostjo kot ostalimi kršitvami.

Prav tako je PPP Ljubljana v aprilu na hitri cesti H/1 opravila ogled kraja prometne nesreče s smrtnim izidom pri kraju Podsmreka, kjer sta dve osebi izgu-

bili življenje. Vzrok nesreči je bila neprilagojena hitrost. Na omenjeni cesti je do konca aprila letos v prometnih nesrečah umrlo že 9 oseb, medtem ko jih je bilo večje število hudo telesno poškodovanih.

Policijska postaja Grosuplje vsak dan poostreno nadzoruje cestni promet na celotnem območju občine. Posebej smo pozorni na hitrost, ne zanemarjamo pa tudi ostalih kršitev.

Vse voznike opominjamo, da je v prometu že večje število koles z motorjem in motornih koles, katerih vozniki so tudi otroci in starejši ljudje, ki so na cesti nekoliko bolj nepredvidljivi. Vsi vozniki koles z motorjem in motornih vozil, pa tudi potniki, morajo med vožnjo imeti homologirano zaščitno čelado.

V tem času se bodo na cesti oziroma v prometu pogosteje pojavljali vozniki traktorjev in ostale kmetijske mehanizacije, ki so v cestnem prometu nekoliko počasnejši in manj vidni.

Maja bo policijska postaja Grosuplje izvajala kontrolo hitrosti z radarjem v sodelovanju s PPP Ljubljana na celotnem območju občine Ivančna Gorica, predvsem pa na odsekih cest, kjer se dogajajo prometne nesreče, oz. tam, kjer so preokrajšane hitrosti največje in najbolj pogoste. Vozniki naj vozijo v skladu s cestnoprometnimi predpisi in prilagodijo hitrost vožnje vremenskim razmeram ter ostalim trenutnim dejavnikom, ki kakorkoli vplivajo na potek prometa. Tako bodo pripomogli k boljši prometni varnosti in predvsem k manjšemu številu prometnih nesreč.

PP Grosuplje

*Na polju, polju širnem tam
stoji samotni božji hram.
Svetilka zlata v njem gori,
gori vse dni in vse noči.
(Anton Aškerc)*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

FRANČIŠKA MARTINA ROVANŠEK

po domače Bučarjeva mama iz Velikega Kala

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in ostalim sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, tolažbo ter za spremstvo na njeni zadnji poti.

Posebej hvala dr. Zupančiču in ostalemu osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, župniku g. Koželju za obred, pevcem za lepo zapete pesmi ter Perparjevem za pogrebne storitve.

Vsi njeni

V 87. letu starosti nas je tiho zapustila naša tetka

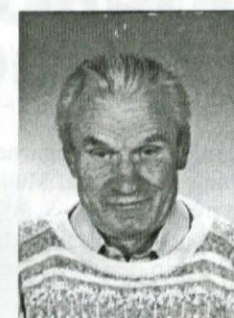
ZAHVALA

MARIJA GOLE,

rojena Fortuna
iz Gabrovke 7 pri Zagradcu

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom in sosedom pokojne, vaščanom Gabrovke in Kitnega Vrha za izrečeno sožalje, cvetje, sveče in prispevke za mašo. Še posebej hvala pogrebem iz Gabrovke, Slavku Blatniku za nagovor ob odprtem grobu, pevskemu zboru in organistu ter župniku g. Vinku Bratošu. Hvala tudi vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Žaljuči: vsi njeni

*Dragi oče, ni te več.
Odšel si tiho, brez besed,
a spomin na TE
vedno z nami bo živel.*

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil dobri oče, stari ata in tast

FRANC PEČJAK st.

iz Šentvida pri Stični

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in dobre namene. Hvala vsem, ki ste našega ata pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala sodelavcem podjetja Universal, Peskokop in Spreitzer.

Posebno zahvalo pa izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen cerkveni obred, pevcem ter družinam Perpar in Matjaš.

Sinova Frane in Stane z družinama

*Solza, žalost, bolečina te zbudila ni
in ostala je tišina, ki močno boli.
Utihnili je tvoj glas, nežni glas.
Obstalo je srce, a tu ostali so
sledovi tvojih pridnih rok.
Odšla si tja, kjer ni solza,
kjer ni trpljenja ne gorja.
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina.*

ZAHVALA

V 45. letu starosti je nenadoma zaspala v večno življenje draga žena, mami, babi, teta in sestra

OLGA ŽNIDARŠIČ

z Brega 4 pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste je v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti ter počastili njen spomin, darovali cvetje in sveče ter nam izrazili ustno ali pisno sožalje.

Hvala župniku g. Vinku Dragošu za lep pogrebni obred. Hvala Robiju Kohku in pevskemu zboru Zagradec za tako lepo zapete pesmi, Slavku Blatniku za poslovilne besede in pogrebniemu zavodu Perpar.

Vsi njeni

*Bolečina ne izgine,
spomin v srcu ne zbledi,
vse je žalostno in tiho
odkar te, mama, več med nami ni.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANICE ZUPANČIČ

iz Starega trga pri Višnji Gori

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste počastili njen spomin, darovali cvetje, sveče, za svete maše in darove za cerkev ter nam izrazili ustno in pisno sožalje. Zahvaljujemo se ZD Ivančna Gorica, dr. Davorinu Kastelicu, sestri Ivici Bahorič ter patronažni službi. Lepa hvala župniku Jožetu Kastelicu in župniku mag. Simonu Onušiču za obiske, posredovanje zakramentov in lep pogrebni obred.

Hvala cerkvenemu pevskemu zboru za čudovito petje pri sveti maši, prav tako stiškim pevcem in g. Pavlu Grozniku za poslovilne besede, pa tudi družini Perpar in cvetličarni Cvet market iz Ivančne Gorice.

Prisrčna hvala sosedom za pokop in vsem, ki ste jo spemili na njeni zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo ge. Justinu Zupančič, Erjavčevim in Menartovim.

Vsi njeni Višnja Gora, Ljubljana, Chicago

ZAHVALA

Nenadoma je odšel od nas mož, oče in dedek

JOŽE KUTNAR

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, cvetje in sveče, za darovane svete maše in darove za cerkev.

Hvala g. župniku Simonu Onušiču za cerkveni obred. Hvala cerkvenim pevcem za lepe pesmi. Zahvala lovski družini Višnja Gora, ki ga je spremljala na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala pa predsedniku lovske družine g. Vindišarju za izbrane besede v poslovilnem govoru. Hvala tudi ostalim lovskim družinam.

Vsi njegovi

*Zapustil dom in svoje drage si,
na tvojem grobu roža le cveti,
ki grenka solza jo rosi.
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.*

ZAHVALA

Ne moremo verjeti, da se med nas ne bo več vrnil naš 71 letni mož, oče, brat in dedi SLAVKO SEVER po domače MAJERJEV Slavko iz Artiže vasi 8, Šentvid pri Stični.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste počastili njegov spomin, nam izrazili sožalje, ga tako množično pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili številno cvetje in sveče, darovali za dober namen ter sočustvovali z nami v najtežjih trenutkih. Hvala tudi Zdravstvenemu osebju za nego doma Ivančna Gorica, osebju Centra za intenzivno nego Infekcijske bolnice Ljubljana, gospe Mariji Zakula za opravljene molitve, gospe Lojzi za ganljiv govor, pevcem na zapete pesmi, gospodu župniku za cerkveni obred, gospodu Zupanču za zaigrane žalostinke in Tišino in pogrebniemu zavodu Perpar.

ŽAR IN VEDRINA NJEGOVEGA DUHA BOSTA Z NAMI ŽIVELA V NAŠIH SRCIH.

Žaljuči vsi njegovi

*Trd boj z boleznijo
smo bojevali,
ga izgubili,
zato smo žalostni vsi,
ki smo te ljubili.
(Janez Rus)*

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji in boleči izgubi naše ljube žene, mamice, hčerke in sestre

MARIJE RUS

iz Zgornje Drage

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste jo med njeno boleznijo obiskovali in ji vlivali upanje ter nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Hvala vsem, ki ste nam ob njeni smrti izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sosedji Olgi in svakinji Mojci za nesebično pomoč, kolektivom in športnima društvoma.

Iskrena zahvala kolektivu OŠ Stična s podružnicami, njenemu vodstvu in gospe ravnateljici Marinki Piškur za vso pomoč, čustveno podporo in organizacijo zadnjega slovesa od naše Marije.

Hvala vsem nastopajočim iz višnjegorske šole, učencem, govornikom, pevcem, trobentaču in vsem, ki so skrbeli in nam pomagali, da je bil obred nepozaben in poln tolažbe.

Njeni: mož Janez, hčerki Petra in Katja, ata Lojze, sestri Slavka in Urška ter brat Marko

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS

cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtnina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5%, do največ 30%.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm² 3.000 SIT.

Cene veljajo še v januarju 2000.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% prometni davek P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

S I V A S T R A N

1910 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904
 1909 — 1908 — 1907 — 1906 — 1905

*Ljudje v začetku
preteklega stoletja*

Marija Sadar iz Valične vasi

Marijo Sadarjevo sem našel v Domu starejših občanov v Grosuplju. Precej, ko sem jo ugledal, se mi je zdela znana. Sledilo je nekaj vprašujočih pogledov in vprašanj, pa sva ugotovila, da sva se že srečala. To je bilo na enem od mojih številnih popotovanj skozi ta predel naše občine. Po tem spoznanju je postala Marija bolj zaupljiva in mi povedala veliko zanimivega iz svojega dolgega življenja.

Valična vas je njeno selišče že od rojstva. Začelo se je 13. januarja 1909 v hiši, ki se ji je po domače reklo Pri Škacetovih. Samo dva otroka so imeli pri hiši: Marijo in njenega brata Janeza. To je bil redek primer v tistih časih. Vendar bomo hitro razumeli, zakaj se je to primerilo. Oče Janez so šli kmalu po rojstvu obeh otrok v Ameriko. Tja so jih pognali veliki dolgovi pri hiši. Zadolženost so povzročile številne dote, ki so jih delili otrokom prejšnjega rodu, in slabe letine. Oče so v Ameriki trdo delali in privarčevali nekaj denarjev. Že so se pripravljali na vrnitev, pa je v Evropi

vzplamtela 1. svetovna vojska. Ta je podaljšala očetovo Ameriko za celih deset let. Ko so oče po končani vojskni vihri končno le prišli domov, jih otroka seveda nista poznala. Še žena, Marijina mati, sprva ni zaupala prikazni, ki je sredi noči potrkala na okno. Oče se namreč celih deset let niso oglasili in doma so verjeli, da niso več med živimi. V času očetovega amerikanstva sta morala otroka skupaj z materjo zares trdo delati in nadvse varčno živeti, da so obstali. Še posebej je bilo hudo, ko so težave še pomnožila huda vojskna leta.

Marija je štiri leta hodila v zagraško šolo, vendar je zaradi obilice domačega dela veliko izostajala od pouka.

Po očetovi vrnitvi se je življenje obrnilo na bolje. A kaj ko vse tako hitro mine. Ana je v nekaj letih dozorela v dekle in se omožila. Vzela je vaščana Verlinovega Jožeta in ves krog se je spet zavrtel. Jože je bil po naravi dober človek, a ni mogel dosti pomagati. Pri hiši je bilo dvanajst otrok. Ko so vsakemu "odrajtali" nekaj malega dote, je bila hiša suha kot cerkvena miš. Vendar bi si počasi le opomogli, če ne bi prišla vmes nesrečna druga svetovna vojska. Ta je pustila med ljudmi še globlje rane kot prva. V času "partizanije" so ti kraji neizrečno veliko trpeli, še posebej ob koncu tega hudega časa, ko je bilo ob življenju toliko mladih ljudi. Med temi je bil tudi Marijin edini brat Janez.

Marija in Jože sta imela pet otrok. Sin je že umrl, štiri hčere pa še živijo s svojimi družinami. Mož ji je kmalu po vojski umrl. Tako se je morala več desetletij ob pomoči otrok sama prebijati na domačiji. Vztrajala je do konca svojih telesnih moči. Ko je predlani odhajala v dom počitka, je v hlevu še vedno stalo dvoje živinčet.

Marija, vajena trdega življenja, je v novem zatočišču zadovoljna. Dobro ve, da ji prijazno osebe doma ne more vrniti mladosti in povsem nadomestiti domačega ognjišča. Čuti pa njihovo skrb za lajšanje tegob, ki jih prinašajo pozna leta. Te skrbi je Marija še posebej potrebna, odkar so ji predlani amputirali nogo. Veliko olajšanje ji pomenijo tudi obiski njenih hčera in vseh njenih domačih. Televizije ne gleda. Nekaj zaradi oči, nekaj pa zaradi programa, ki je močno drugačen od življenja, ki ga je živela. Tudi bere bolj malo. V veliko srečo pa si šteje, da je v sobi našla dve prijateljici: desno od nje leži Jožefa, levo pa njena soimenjakinja Marija. Veliko si pripovedujejo iz svojega dolgega življenja, vmes malo potarnajo, pa jim je lažje. Upam, da je tudi pomenek z menoj prinesel delček tega olajšanja in nekaj vedrine.

Nasvidenje, draga Marija, in za čestitke ob devetdesetem rojstnem dnevu tudi še ni prepozno. Se bomo še srečali, če bog da.

Leopold Sever

ŽE ČETRTE VENCLJEV POHOD

Dolga kolona pohodnikov je na letošnji velikonočni ponedeljek že četrtič krenila iz Šentvida proti Kremenjaku. Pohodna pot se je vila po doleh in bregih mimo Temenice, Debelega hriba, Primskovega in Vinjega vrha. Že tako lepi pokrajini so dali dodaten čar še cvetoči vrtovi hribovskih vasi in čudovito spomladansko vreme. Prireditev je bila v aranžmaju znane podjetniške družine Vencelj iz Ivančne Gorice in Šentvida. Seveda bomo sedaj nestršno pričakovali naslednji "venceljmarš" v letu 2001.

Čeprav je bilo ob poti obilo prigrizka in oblizka, zlasti tistega od žlahne trte, se pohodnik LS ob njegovi znani ješčnosti ni mogel upreti vonjavam, ki so prihajale iz kotla z golažem, zato je kar s kruhom preizkusil jed.

TEKMOVANJE IZ ETNOLOGIJE GRE NEZADRŽNO NAPREJ

Danes imamo na sliki malo trši oreh. Vendar sem prepričan, da ga boste nekateri lahko strli in tako kandidirali za božično nagrado. Vsem dopisnikom iz etnološkega kotička se lepo zahvaljujem za dosedanje sodelovanje. Najbolj pridni so bralci iz šentviškega konca.

LS

MALO HECA MORA BIT

Sem kar slutil, da bo enkrat nafte zmanjkalo!

LS

Zakaj tako misliš?

Lej, v Ivančni so eno črpalko že podrli.

TEKMOVANJE MLADIH KEMIKOV

Triindvajset osnovnošolcev iz naše občine je 5. maja v Zagorju tekmovalo za Srebrna Preglova priznanja. Bera teh je bila zelo velika. Polovica vseh naših tekmovalcev pa se je uvrstila v nov krog tekmovalstva za Zlata Preglova priznanja. To bo 27. maja v Ljubljani. Čestitamo k tako lepemu uspehu in držimo pesti še za naprej.

LS

MALI OGLASI

Lindström

Delavko z znanjem šiviljstva zaposlimo v pralnici perila. Delovno mesto je v Ivančni Gorici, začetek dela je 1. julija 2000. Pisne prijave z življenjepisom sprejemamo do 2. junija 2000 na naslov: Lindstrom, d.o.o., Koprška 94, Ljubljana.

+++++

Iščemo stanovanje ali prazno kmečko hišo, ki bi jo lastnik odstopil v najem ali prodal.

Ponudbe pošljite na uredništvo Klasja.

ŽULJ V CESTNEM PROMETU

Tokratni žulj ni povezan z gradnjo avtoceste in kao- skozi Ivančno Gorico; gre namreč za razdejanje, ki je ostalo potem, ko so delavci železniškega gospodarstva obnovili tramove na železniški progi ob postaji Šentvid pri Stični; tam, kjer cesta prečka železnico, so jame iz dneva v dan večje, pesek ni več pesek, ampak so tam že veliko kamni, in ko se ti odkotalijo, nastane globoka luknja. Še malo, pa bo treba dati avto na ramo in iti peš čez prehod.

Železničarjem sporočam: če nekaj razkoplješ, je zelo lepo, če tudi vrneš v prvotno stanje.

Olga

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"
sem naši ..."
STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

KAKO JE UČITELJ LEOPOLD URO "FENTAL"

Nekoč je živel učitelj Leopold. Po pravici povedano, živi še sedaj, samo malo manj. Ta Leopold je v mladih letih zelo rad hodil na morje. Tudi z učenci jo je v času izletov rad mahnil tja.

Tudi tisto poletje so odšli proti jugu. Do Reke z vlakom, od tam pa peš do prve divje plaže. Tiste čase učenci s starši niso kaj dosti

hodili letovat, zato je večina otrok tedaj prvič videla veliko lužo. Obstali so na obrežju in skoraj strahoma občudovali veliko vodno prostranstvo. O, učitelj Leopold pa ne. Ta se je v vodi počutil, kot bi se razvil iz ikre, in lep čas je zdržal pod vodo. Malo proč, za skalo, si je nataknil kopalke in se nameril naravnost v vodo. Učenci so ga opazili in začeli

vpiti kot obsedeni: "Ura, ura, ura!" Učitelju Leopoldu se je dobro zdelo, da ga učenci občudujejo in vzpodbujajo s hura, zato se je še posebej potrudil. Napravil je še nekaj korakov nazaj, za daljši zalet, in se v elegantnem loku poglaval v morje. Dolgo časa ga ni bilo na površje. Ko se je končno le prikazal že čisto blizu otrok, so le-ti še vedno vpili in kazali na uro "Madonca, zakaj me pa niste prej opozorili", se je jezil Leopold. "Saj smo vpili, pa niste imeli nič 'hmerk'", so odvrnili otroci. Tako je učitelj Leopold prišel ob svojo prvo uro, ki si jo je bil kupil za prvo plačo. Razjedla jo je morska voda. Nič hudega, sedaj bi bila že tako ali tako zanič.

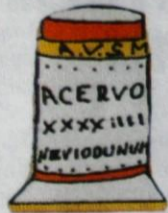
LS

V KRŠKI JAMI

O tej votlini sem v mladih letih veliko slišal in si o njej ustvaril strašljivo podobo. Tudi bral sem o njej v Jurčičevih spisih. V tretjem razredu ljudske šole pa sem jo videl tako, kot je v resnici. Vanjo nas je peljal višnjegorski učitelj Turnher. Šli smo mimo grajskih zidov, čez Vrhe in se po strmini spustili do jame. Spotoma smo si na bližnji kmetiji sprosili nekaj otepov ječmenove slame in iz njih naredili baklje. To je bila vsa naša svečava v jami. Še danes v domišljiji vidim pošastne sence naših teles, ki so v soju goreče slame padale na kamnite jamske stene, tu in tam obdane s kap-

PODLISTEK

NAŠI
KRAJIV
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER

Rimski vodovodi in kopališča

(Še nekaj sledov rimskega vodnarstva pri nas)

V zadnjih treh nadaljevanjih smo lahko prebrali, kako so Rimjani skrbeli za vodo, in videli sledove teh prizadevanj tudi na naših predelih.

Ob zaključku tega poglavja navajam še nekaj dokazil o sorazmerno visokem standardu naših prednamcev v antiki.

Ob gradnji in ob kasnejših dograjevanjih stiškega samostana so vzdali prenekateri kamniti izdelek iz rimske dobe in jih na ta način rešili pred zanesljivim propadom. Nekaj teh ostalin je bilo ob restavratorskih posegih odkritih, nekaj pa jih gotovo še čaka odkritja. V vogal samostanske "perične hiše" so nekoč vgradili kamen, ki močno spominja na rimska vodna korita. Rimskemu klesarju je očitno kamen pri obdelavi nekoliko počil, zato ga je zavrgel. Več stoletij pozneje so ga vgradili v samostansko poslopje - morda zato, da bi bil v njem zidni oltarček. Pozneje nekomu ta odpri-na ni bila všeč, pa jo je dal zazidati.

Iz malih rimskih vodovodov je ponavadi voda drobno curljala, zato so rabili večje kadi, da se je voda v njih zbirala. Taka kamnita kad je na dvorišču Božidarja Hrovata iz Šentvida. Prvotno se je najbrž nahajala v kakem rimskem domusu. Povsem zanesljivo pa njenega izvora ne moremo dognati. Podobna kamnita kad je tudi v Zagrgradu.

Lončene cevi rimskih vodovodov so bile znotraj večinoma zaščiten z zelenim emajlom. Podoben lošč še danes uporabljajo naši Ribničani. Tale cev je ostanek rimskega vodovoda iz Višnje Gore. Na njej ni žiga izdelovalca, kar pomeni, da je bila verjetno izdelana na črno. Če bi izdelovalec še živel, bi ga naša davkarija zanesljivo odkrila, ker je pustil različne prstne odtise v emajlu.

L.S.

XXVII. REKORD -
NAJVEČJI PLEN IZ
PODZEMLJA

Jože Petan iz Velikih Pec pri Šentvidu na svoji plantaži prideluje jagode in jabolka. Obe kulturi mu imenitno uspevata in dajeta nadvse okusne sadeže. Uspeh pa bi bil še večji, če ne bi hudo nagajal voluhar. Ta podzemni prebivalec se najraje loteva korenin mladih jablan in naredi veliko škode. Strupov se Jože izogiblje, če je le mogoče, ker želi pridelovati

zdravo hrano, zato se voluharja loteva s pastmi. Ondan sta bila z vnukinjo Karin spet na antivoluharskem pohodu, seveda s pištolami za pasom. Odkrila sta nenavadno uglajeno luknjo in nastavila pištolo. Samo nekaj korakov sta napravila proč, že je počilo in ob napravi je obležal velik glodalec. Tehnica mu je namerila dobrih 150 gramov,

kar je za te živali rekordna teža. Koliko okusnih plodov, slastnega jabolčnega soka in dišečega jabolčnega kisa bi odžrla takale mrcina in njeno potomstvo, si sploh ne moremo misliti.

Hišni kuža Miki je v ugodnem trenutku ugrabil plen in se potem hvalil naokoli, da je to njegovo delo. Seveda nas ni prepričal. Imamo trdne dokaze in vse črno na belem, da sta to naredila dedek Jože in vnukinja Karin. Zato jim gredo vse čestitke za rekord in dobre želje za nove lovske podvige. Kuža Miki naj se pa kar sam izkaže, če ga je kaj v dlaki.

Vnukinja
Karin z rekordnim voluharjem.

niki in sigo. Naenkrat pa je gospod Turnher glasno zaklical: "Vsi ven, preden vam pogori vsa slama. Najbolj vedoželjni smo malo zastali in se naenkrat znašli v popolni temi. Od tam smo se potem s težavo pritipali iz luknje. Tistikrat sem prvič globlje začutil temo, katere sem pozneje v življenju toliko skusil.

Iz zapiskov slepega Radivoja Miklavčiča - Hujskega

Na sliki:
Motiv iz Krške jame

